

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
dr. Szász Ferenc.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Öfelsége Condonba utazik.

II. Károly király Öfelsége elfogadta az angol királyi pár meghívását és november 15-én Angliába utazik. Az ural-

Öfelsége II. Károly király.

kodót angliai utjára elkíséri Mihály nagyvajda és több román államférfi. Károly király három napig fog Angliában tartózkodni.

Ötven év mesgyéjén.

A királyhágómelléki református egyházkerület szeretettel teljes ünneplésben részesítette Sulyok István püspököt. Az ünnepséget annak emlékezetére rendezték, hogy Sulyok Istvánt ötven esztendővel ezelőtt választották Nagyvárad lelkészévé.

E munkakörében Sulyok István olyan nagy érdemeket szerzett, hogy a főuralom változása után őt választották meg a Királyhágómelléken szervezett református egyházkerület főpásztorává.

Sulyok István a mai magyar püspökök nehéz gondját nemcsak méltósággal, hanem sikeres munkássággal hordozza. A Királyhágómelléken az ő böles vezetése

Sulyok István püspök.

alatt nem okoztak zavart a kezdet nehézségei, rend, fegyelem és lelkes munka tünteti ki már kezdettől fogva az új püspökség egyházközségeit.

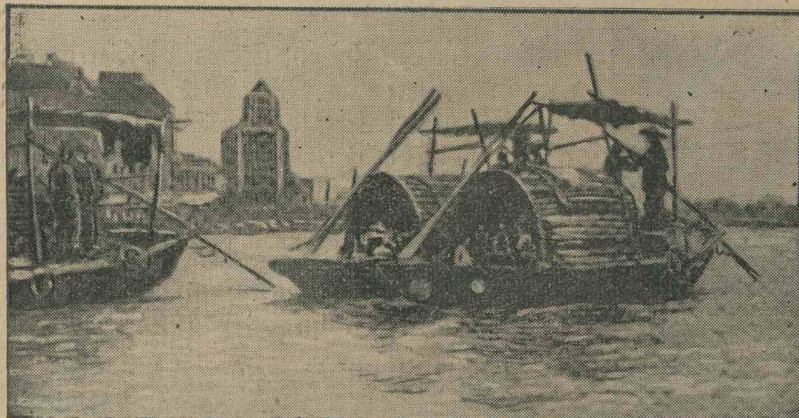
A hetvenkilenc éves főpásztor jelenleg is teljes éréllyel és friss szellemmel intézi lelki nyájának ügyeit. Az ünnepségen világi munkatársa, Thury Kálmán egyházkerületi főgondnok üdvözlő beszédében a következő találó szavakkal jellemezte a mai nehéz helyzetet s abban Sulyok Istvánnak tiszteletreméltó helyállítását:

— Egy 50 éves mult sok mindent feltár és sok mindent eltemet, — mondotta. — Sulyok István ez 50 év alatt böles józansággal találta meg a helyes utat olyan időkben is, olyan helyen is,

amikor és ahol a gerinccesség nem fajult melldöngető makaességgá, de viszont az alkalmazkodás művészete sem jelentett szolgálalkú meghunyászkodást. A lehetőségig ragaszkodott minden időben vallásának és fajának szent hagyományaihoz, de mint hitű református és gerinces magyar ember, sohasem lázadozott és sohasem hirdette a gyűlöletet, ellenkezőleg, egyensúlyozta böles mérsékletével az elégedetlenkedő lelkeket s meggyőződéssel prédikálta a szeretetnek mindenek felett álló hatalmát.

A nagyváradi ünnepségeken az erdélyi egyházkerület kiküldöttei és a helyi egyházak képviselői mellett a magyarság társadalmi szervezetei is lerótták hódolattukat Sulyok István érdemei előtt.

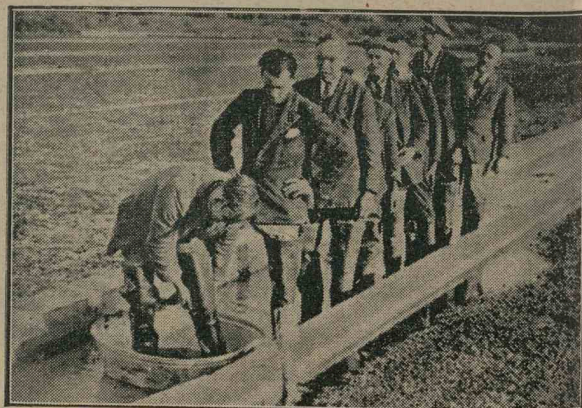
Mit jelent Kanton elfoglalása?

Lapunk mai számának külföldi rovatában közöljük, hogy a japánok elfoglalták Kína jelenlegi fővárosát Hankaut. Az eseménynek nagy jelentősége van, de katonai szakértők szerint sokkal fontosabb eredményt jelent Kanton elfoglalása. A villámgyorsan változó események forogtagában Kanton elfoglalásakor az angol újságok azt tanácsolták Kinának, hogy adja fel a háborút és kössön békét. Képünkön Kanton tengeri kikötőjének egy részletét mutatjuk be.

Küzdelem a járványos betegségek ellen.

Lapunk több számában jeleztük, hogy a száj- és körömfájás betegség Romániában is fellépett és állandóan terjed nyugatról keleti irányban. Magyarországon már jórészt sikerült a járványt elfojtani, mert rendkívül gondos állategészségügyi intézkedéseket alkalmaztak. Így például a szarvasmarha és sertés istállóiba a személyzet csak úgy mehetett be, ha előbb lábbelijét fertőtlenítő folyadékkal lemosa. Ennek nagy jelentősége van, mert az ember cipőjén, csizmáján nagyon sok betegség kórokozóját hurcolja el. Képünkön bemutatjuk, hogy Angliában a kerti munkások mielőtt a zöldséges kertbe munkára mennek, csizmáikat fertőtlenítő folyadékban kell, hogy megmossák. Meg-

állapították ugyanis, hogy a tifusz kórokozóját cipővel, csizmával könnyen szét lehet hurcolni és azok a kertbe jutva, nagy járványokat okozhatnak.

Vigyázzatok falusi leányok!

Az egész országban méltó felháborodást váltott ki, hogy aljas és romlottlelkületű leánykereskedők elcsábították egy fővárosi tábornok leányát, Ploestibe csalták és ott a Zigzag című éjjeli mulatóhelyen erkölestelen életmódra kényszerítették. A szép Victoria, ahogy Dobrescu generális leányát nevezik, nem tudott ellenállni a csábításnak s a bűn útjára tévelygett. Hány meg hány szép Victoria van, akik napról-napra leánykereskedők hálójába kerülnek, s midőn a szülők rájönnek, már késő, a fiatal leányok elindultak azon a lejtőn, amelyen nem lehet megállni. A szülők pedig sok esetben kénytelenek hallgatni, mert félnék a nyilvános botránytól és szerepléstől.

A szép Viktoria esete mindenfelé nagy felháborodást váltott ki, a fővárosi lapok nagy cikkeket írnak s felhívják a rendőrhatalóságok figyelmét, hogy szigorú módon járjanak el a leánykereskedők ellen s mindent kövessenek el, hogy a jövőben hasonló botrányok ne forduljanak elő. De a szép Victoria esete felkiáltójelként hívja fel a magyar földműves szülők figyelmét is. Ha már magasállású generálisok leányát kerítik hálójukba a gonosz leánykereskedők, mennyivel könnyebbnek látszik az egyszerű székely földműves leányokat, akik szépségben vetekednek a legelőkelőbb kisasszonyokkal, elcsábítani és a bűn útjára terelni!

Hány meg hány szép és becsületes magyar cselédleány került hasonló körülmények között leánykereskedők hálójába?!

Az őszi hónapokban, midőn a mezei munka véget ért, a szép és romlatlan falusi leányok elindulnak a főváros felé, hogy verőjtékes és becsületes keresetükkel próbálják egyensúlyba hozni a szülőknek megbillent háztartását, növelni jövedelmét, hogy legyen a családnak elegendő kenyere, ruhája, a fiúgyermeket iskoláztatni lehessen s az adóárverésektől meg lehessen menteni a kis birtokocskát. A szép Annuskák és Iluskák elindulnak, tisztán és fehéren, de a főváros ezer csábítása és veszedelmes kísértetei résen állnak, gonosz csapdákat állítanak fel és ha a földműves leányok nem vigyáznak magukra

ha nem tudnak ellentállni az ezerféle bűbájós csábításnak, akkor a nagy városok süppedékes talaján elvesztik egyensúlyukat s belezuhannak abba az erkölestelen fertőbe, amelynek hinárjaiból talán ki lehet szabadulni, de sohasem lehet megtisztulni.

Mit kell tehát tenni, hogy a székely cselédek erkölcsi tisztaságát meg lehessen őrizni? Mit kell tenni, hogy a székely leányok ne züljenek el s midőn szolgálatuk után hazakerülnek falucskáikba, tiszta és erkölcsös anyák lehessenek, akik ép és egészséges gyerekekkel gazdagítsák a jövő földműves társadalmat, amely a romániai magyar népnak az igazi törzse és termőtalaja!

Elutazásuk előtt minden veszedelemre ki kell oktatni őket. Meg kell magyarázni nekik, hogy a nagyvárosban milyen veszedelmek leselkednek rájuk. Ki kell oktatni őket arra, hogy mindenről, ami velük a nagyvárosban történik, hetenként legalább egyszer pontosan számoljanak be. Levélben mindig kérjék ki a szülők tanácsát és útmutatásait. Tartsák be azokat az egyszerű és örök igazságokat, amiket az iskolában a jó erkölről tanultak és a szószékről hallottak. Vigyázzanak arra, hogy a nagyvárosokban is a vasárnapi és ünnepi kimenők alkalmával csak fajtájukbeli legényekkel és leányokkal érintkezzenek s bizalmatlanok legyenek mindenkivel szemben, akik nagy ígéretekkel, mézes-mázos szavakkal közelednek feléjük. Mindenkor forduljanak az egyházi vezetőkhez (nővérekhez), akik igen nemes és szép hivatást töltenek be a városokban. Azoktól kérjenek tanácsokat és útbaigazításokat, hogy hova járjanak, kikkel érintkezzenek és milyen magaviseletet tanúsítsanak. Őrizzék meg egyszerű, ősi népviseletüket, szokásaikat és erkölceiket. Járjanak rendszeresen templomba és olyan előadásokat hallgassanak meg, amelyek a magyar nép ügyeivel foglalkoznak. Azoknak a társaságától is óvakodjanak, akik viseletüket már eldobták, cifra selyemrongyokba öltözködnek, festik az arcukat és csak azokkal érintkezzenek, akik már külsejükben is megőrizték az otthoni szokásokat. A jók és a becsületesek társa-

nak össze, együtt menjenek sétálni, szórakozni, együtt beszéljék meg ügyesbajos dolgait és gondoljanak arra, hogy nekik vissza kell térniük falujukba, szembe kell nézniük édes szüleikkel, kedvesükkel, akik előtt sohasem tudnák elpalástolni azt, hogy ha leérték az egyszerű, becsületes és erkölcsös

élet útjairól testüket és lelküket eladták a festékekkel és cifra rongyokkal kell pótolniuk lelki tisztaságukat és becsületességüket.

Falusi magyar lányok vigyázatokat magatokra. Önmagukat és népeteket becsületek meg, ha lelki és testi tisztaságotokat megtudjátok őrizni a nagy városokban!

Külföld.

Döntőbiróság elé kerül a magyar-cseh viszály. A magyar-cseh viszály ügyében legutolsó híradásunk óta következő fordulatok történtek. A cseh kormány a magyar jegyzékben felsorolt igények egy részét méltányolta és körülbelül tízezer négyzetkilométernyi területet ajánlott fel Magyarországnak. Nem volt azonban hajlandó átadni a magyar követelésekben szereplő további háromezer négyzetkilométer területet és a vitás övben levő nagyobb magyar városokat. A magyar kormány tudomásul vette a cseh kormány ajánlatát és közölte, hogy a cseh ajánlatban szereplő körülbelül tízezer négyzetkilométernyi területet további tárgyalások nélkül átveszi. Hangsúlyozta azonban a magyar jegyzék, hogy a vitás részekre vonatkozóan népszavazást, vagy döntőbirósági eljárást kíván. A magyar kívánság nyomán megindult a jegyzékváltás Magyarország és Csehszlovákia között. Ennek során a helyzet a következőképpen alakult. A vitás ügyben Olaszország és Németország döntenek, mint döntőbirák. Olaszország részéről Ciano külügyminiszter, Németország részéről pedig Ribbentrop külügyminiszter lett a döntőbiró.

Békés beszédet tartott az angol külügyminiszter. Halifax, angol külügyminiszter Edinburgban nagyszabású beszédet tartott. Beszédében részletesen foglalkozott az európai válság kérdésével. A beszéd legfontosabb részeit a következőkben foglaljuk össze: Beszédének elején Csehszlovákia helyzetét ismertette. Kijelentette, hogy az angol nép rokonszenvet érez a csehszlovák nép iránt. Éppen ezért a csehek meg lehetnek győződve arról, hogy a jelenlegi megoldás Csehszlovákia számára a legjobb volt. Hangsúlyozta beszédében, hogy mindig lesznek kisebbségek, akik idegen állam fennhatósága alá fognak tartozni. A bajokat úgy lehet elkerülni, hogy ha mindkét fél jóakaratu és az igazságtalanságokat meg akarja szüntetni.

Az angol birodalom fokozottabb felfegyverkezésével kapcsolatban Halifax kijelentette, hogy Angliának a béke megmentése érdekében kell fokoznia fegyverkezését. A jövő ugyanis három lehetőséget rejt magában: a háborút, a fegyveres békét és a megértésre alapuló békét. Könnyen megeshetik, — fejtette ki az angol külügyminiszter, — hogy Anglia a fegyveres békén keresztül fog elérkezni az igazi békéhez. Az angol külügyminiszter azzal fejezte be beszédét, hogy a Münchenben megkezdett békeművet tovább kell építeni és abba

bele kell vonni mindazokat az államokat, amelyek a nemzetközi béke megvalósítását kívánják.

Németországban nagyon jó hatást váltott ki beszédének különösen az a része, amely a müncheni kezdeményezés továbbfejlesztésének szükségességét hangoztatta. Német felfogás szerint általános európai szabályozásra van szükség, hogy tartós béke lehessen. Ehhez pedig feltétlenül szükséges Németország és Anglia meg egyezése.

Elfoglalták a japánok Kína fővárosát. Kína jelenlegi fővárosát, Hankaut, a japán csapatok többnapos harc után elfoglalták. A kínaiak a várost rendkívül nagy gyorsasággal ürítették ki. A polgári lakosság legnagyobb része elmenekült. A város kétmillió főnyi lakosságából csak néhány tízezer ember maradt vissza a fővárosban. A japánok tovább folytatják elnyomulásukat. Állítólag 30 kínai hadosztályt kerítették be Japán fővárosában, Tokióban Hankau elfoglalásának hírére örömmámor lett urrá a lakosságon. Az elfoglalás napját nemzeti ünneppé avatják és egy hétig tartó ünnepségeket rendeznek.

A döntő japán győzelem hatása alatt újra felmerült a terv, hogy Japán kössön békét Kínával. Állítólag Csang Kai Sek, kínai tábornagy személye képezi a békekötés legfőbb aka-

dályát. Ezért Kinában nagyon sokan követelik, hogy a tábor-nagy mondjon le az államfői méltóságról.

A magyar kormány tervei. Imrédy Béla magyar miniszterelnök egy társadalmi egyesület gyűlésén nagyobb beszédet mondott. Imrédy kijelentette, hogy Magyarország jelenlegi külpolitikai harca nem azonos a husz év óta ismert revíziós mozgalommal. Magyarország a faji határok megvalósítását követeli. A miniszterelnök bejelentette, hogy a hadsereg és a társadalom újjászervezése terén gyökeres változásokat akar keresztül vinni.

Hitler kancellár Ligetfaluban járt. Hitler, német kancellár váratlan látogatást tett a Pozsonnyal szemben fekvő Ligetfaluban. Megszemlélte a németek által megszállott pozsonyi hídfőt és megvizsgálta a német megszálló csapatok parancsnokságait.

Ujjá szervezik a Népszövetséget? Angliában mozgalom indult, hogy a Nemzetek Szövetségét Amerika és a többi, jelenleg nem tag-államok bevonásával szervezzék újjá. A terv szerint a népszövetségi alapokmány módosítása után az elgondolás megvalósítható volna.

Mi van Kun Bélával? A magyarországi vörösuralom véreskezű vezére, Kun Béla, jelenleg is Oroszországban él. Többször kelt letartóztatásának és halálának híre. A helyzet ezzel szemben az, hogy valóban többször letartóztatták, de újra szabaddá helyezték. Legújabb azonban az Oroszországban folyó tisztogatási munka során megint letartóztatták. Vele együtt a magyar proletárdiktatura két népbiztosát, Bokányi Dezsőt és Szabados Sán-

dort is őrizetbe vették az orosz hatóságok.

A palesztinai bonyodalom. Az angol katonaság Palesztinában megkezdte az arab lázongók letörését. Egyelőre Jeruzsálemben fejezték be a tisztogatási munkát. Jeruzsálem után sorra kerülnek Palesztina többi részei is. A palesztinai kérdésben egyébként legutóbb beleszólt az Északamerikai Egyesült Államok. Hir szerint Roosevelt elnök azt tervezi, hogy átveszi Angliától a Palesztina feletti gyámokodást.

Csehországban is a zsidók ellen fordultak. Csehországot eddig a zsidók paradicsomának nevezték. Ugy látszik, az idők ott is fordulatot hoztak. Prágai hírek szerint a cseh fővárosban nagy zsidóellenes tüntetések voltak.

Ford jóslata. Az amerikai Ford-gyárban nagyszámú ujságíró előtt bemutatták a legújabbán készített automobilmintákat. Ford ez alkalommal beszédet tartott. Beszédében kijelentette, hogy véleménye szerint nem lesz háború, mert a nagy nemzetek békés uton fogják vitáikat elintézni. Ford egyébként is derülátó módon nyilatkozott. Kijelentette, hogy

a jövő évben jó gazdasági és kereskedelmi viszonyok lesznek.

Négyéves gazdasági terv Franciaországban. Daladier, francia miniszterelnök a kormány tagjaival fontos gazdasági megbeszéléseket folytatott. A tanácskozásokon Franciaország pénzügyi talpraállításának kérdését beszélték meg. Felmerült a terv, hogy Franciaország pénzügyi életének vezetését négyévig gazdasági diktátorra bizzák. Remélik, hogy ezalatt az idő alatt Franciaország gazdasági helyzetét meg lehet javítani.

Benes eltávozott Csehországból. Benes, volt csehszlovák köztársasági elnök, Londonba utazott és kis házat bérelt ki lakóhelyül. A volt elnök rövid idő múlva Amerikába indul, hogy az Egyesült Államok által felajánlott egyetemi tanári tan széket elfoglalja.

Rómában járt a német külügyminiszter. Ribbentrop, német külügyminiszter Rómába utazott. A német külügyminiszter utazása fontos európai kérdésekkel áll kapcsolatban. Megtárgyalták a magyar-cseh kérdés megoldását és a németelgyarmati követeléseit.

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen küld a
kiadóhivatal: Kolozsvár, Str. Baron L. Pop
5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lel.

Öszinte bírálat a Népszövetségről. Marseilleben a francia radikális párt gyűlést tartott. A gyűlésen kiváló francia politikusok jelentek meg és Bonnet külügyminiszter ismertette a csehszlovákiai kérdés előzményeit. Kijelentette, hogy a müncheni egyezmény alapját Runciman lord jelentése képezte. Franciaország igyekezett hűnek maradni a népszövetségi alapelvekhez, azonban azt kellett tapasztalnia, hogy az együttes biztonság rendszere összeomlott. A francia külügyminiszter után Herriot tartotta meg rendkívül érdekes beszédét. A kiváló francia politikus kijelentette, hogy a Nemzetek Szövetsége, amely a francia nép legdrágább reménye volt, nemcsak, hogy nem tudta betölteni feladatát, de különös körülmények következtében tekintélyével nem az áldozatot, hanem a támadót támogatta. Herriot előadta, hogy a nemzetközi szerződéseket ma a Népszövetség megkerülésével kötik meg.

— Ki beszél ma már a tíz évvel ezelőtt vállalt kötelezettségekről?

— mondotta Herriot. — Csehszlovákia és Németország nem kötöttek-e 1925-ben Locarnóban döntőbíróági egyezményt? Az utóbbi események során tekintetbe sem vették! És mi maradt a kilenchatalmi szerződésből, amellyel Kina területi sérthetlensége volt biztosítva. A Népszövetség, a szerződések, az egyezmények ime mind összeomlottak!

A kiváló francia politikus beszédéből világosan kitűnik, hogy a Nemzetek Szövetsége által folytatott munkásság külpolitikai tekintetben nem vált be és a jövőben új rendszernek kell kialakulnia.

Nagyarányu olasz telepítés. A fasiszta győzelem 16-ik évfordulóján 1800 olasz földműves család, összesen huszerezer olasz indult el az olasz gyarmatokra. A kikötőkből husz olasz hajó vitte a telepeseket új hazájukba. A hajórajt a haditengerészet egyik parancsnoka vezette. A gyarmatosítás történetében egyedül áll ez a pompásan megszervezett népvándorlás. Libiában 1800 tehergépkocsi várja a telepeseket,

hogy azonnal a számukra kijelölt falvakba szállítsa őket. A telepeseket új hazájukban kész ház várja és az első hetekre élelmiszert is kapnak.

Mi van Blücher marsallal? A szovjet keleti haderejének parancsnokáról, Blücher tábornagyról a lengyel újságok a következőket jelentik: Blüchert Moszkvába hívták fontos katonai tanácskozásokra. A tábornagy tartott attól, hogy valami készül ellene és ezért nem a számára fenntartott lakást foglalta el, hanem magánlakást bérelt ki. A tábornagyot utoljára a szovjet két ügynökének társaságában látták távozni lakásáról. Azóta semmi hír sincs Blücherről.

Néhány szó a rheumásokhoz. Ön talán már megkísérelt minden lehetőt anélkül, hogy kínzó fájdalmaitól megszabadult volna. De Önnek sincs oka a kétségbeesésre. Tegyen még ma egy kísérletet az azonnal ható fájdalomcsillapító Toga 1-tabletták. Toga 1 oldja a húgysavat, az emberi test ezen magatermelt pusztító mérgeit. Nem kevesebb, mint hatezer orvos rendkívül elismerően nyilatkozott a Toga 1 jó hatásáról.

A törvényegységesítés ünnepe.

Cernautiban ünnepélyes külsőségek között hirdették ki, hogy az Ókirályságban érvényes törvények ezután Bukovinára is érvényesekké váltak.

A szertartás a görögkeleti érsekség palotájának termében folyt le. Megjelent az ünnepségen Iamandi igazságügyi miniszter, Titeanu propagandaügyi miniszter, Vissarion, Bukovina metropolitája, Alexianu tartományi széktartó és a Semmitőszék több magasrangú bírása.

A Semmitőszék vezető ügyésze jogi szempontból mutatott rá a törvényegységesítés nagy jelentőségére. Több felszólalás után Iamandi igazságügyi miniszter jelentette be, hogy a bukovinai törvényegységesítés csak az első lépés volt, mert ezt rövidesen követni fogja a többi or-

szágrészek törvényeinek egységesítése is.

Az ünnepélyes szertartás után disztrakoma következett, majd Titeanu miniszter részvételével sajtóértekezlet volt. A miniszter beszédében hangsúlyozta, hogy minden újságnak és minden újságírónak biztos megélhetést és munkalehetőséget akar teremteni. A romániai Kisebbségi Újságírószervezet elnöke, Sárkány Gábor, beszédében arra mutatott rá, hogy a magyar újságírók a magyar nyelv és műveltség megőrzése érdekében természetes kötelességüket teljesítik. Munkájuk közben azonban nem felejtik el, hogy Románia polgárai. Sárkány Gábor kérte Titeanu minisztert, hogy továbbra is tartsa meg jóindulatu érdeklődését a kisebbségi újságírás kérdései iránt.

• Hírek •

KIRÁLYI SZAVAK:

Azt a közszellemet kell tovább fejleszteni, amelyet a hadseregben is ápoltak: a bajtársiasságot és a közjó érdekében való lelki összefogást. Mindnyájunkat a kölcsönös segélynyújtás eszközének kell áthatnia. Minden egyes lakos és minden lélek számára a Mindenható élethivatást jelölt ki ezen a földön. A miniszterelnöknek az ő hatalmi körében, a munkásnak pedig az ő munkakörében kifejtett tevékenysége egyenlő erkölcsi értékkel bír, ha hivatásuknak lelkiismeretesen eleget tesznek.

Ófelsége és a hadsereg. Lapunk előző számában közöltük Ófelsége II. Károly király beszédét, amelyet a hadgyakorlatok befejezése alkalmával rendezett fakomán tartott. Ófelsége beszéde nagy feltűnést keltett külföldön is. Megállapítható a beszédből, hogy Románia hadserege számára a tél nem jelent nyugalmat. A román hadsereg felszerelése télen is erős ütemben fog folyni és így a hadsereg kész lesz arra, hogy Románia érdekeit megvédje.

Egységes politikai képviselő! Jamandi igazságügyi miniszter fontos nyilatkozatot tett. Kijelentette, felhívást intéz az ország összes szervezeteihez, hogy az ország talpraállításának és megerősítésének munkájában álljanak a kormány mellé. Nyilatkozatát a következő szavakkal fejezte be:

— A jelenlegi kormányzati rendszernek nem lehet sem személyes, sem párt jellege, mert az ország népi-összességének erőfeszítését kívánja meg. Ennek egyetlen alakulatban kell

összetömörülnie, mert az összes értékek és kiválóságok összeolvadása jelenti a helyes kormányzást. Mindaz, ami a jövőben megvalósul, egységes műlesz és a munkát egységes politikai képviselő fogja végezni.

Az igazságügyi miniszter nyilatkozatából kitűnik, hogy a kormány egységes és pártmentes politikai szervezetet akar életre kelteni.

Viharok voltak országszerte. Október hónap utolsó hetében Románia sok vidékén pusztító viharok voltak. A hegyvidéken mindenütt havazott. Predealon és a déli Kárpátokban harminc centiméter magas hóréteg borítja a hegyeket.

Ófelsége állandó lakhelyét a fővárosba tette át. II. Károly király Ófelsége Sinjából Bukarestbe tette át lakhelyét.

Kemál a gyógyulás útján. Lapunk előző számában közöltük, hogy Kemál Attatürk, török köztársasági elnök súlyos betegen fekszik. A gondos orvosi kezelés következtében a nagybeteg államfő állapota állandóan javul.

Holdfogyatkozás. November 7-én este 10 óra körül teljes holdfogyatkozás lesz. A Hold körülbelül egy óra alatt teljesen elfogy és újabb óra múlva válik megint teljessé. A holdfogyatkozást az okozza, hogy a Hold pontosan abba a vonalba kerül, amelyben a Föld bolygó áll a Nap előtt. Így a Nap sugarai nem érhetik a Holdat. Derült időben érdemes lesz a holdfogyatkozást megtekinteni.

Visszaélések a pénzügyminisztériumban. A pénzügyminisztérium személyzeti osztályában súlyos visszaéléseknek jöttek nyomára. Megállapították, hogy közbenjárók segítségével sok pénzügyi tisztviselő

kinevezése, áthelyezése és előléptetése szabálytalan módon történt. A visszaéléssel kapcsolatban a pénzügyminisztérium személyzeti osztályának főnökét ideiglenesen felfüggesztették állásából és több magasrangú tisztviselőt letartóztatnak.

Rosznak a közbiztonsági állapotok Amerikában! Az amerikai közbiztonsági állapotokra szomorú fényt vet, hogy még ma is működnek a gyermekrablók. A Lindbergh-gyermek elrablása óta a rendőrségek fokozottabb mértékben üldözik a lelketlen rablókat, azonban csaknem tehetetlenek azokkal szemben. Így például a gyermekrablók a Lindbergh-gyermek elrablása óta 3 millió dollár váltságdíjat harácsolnak össze. Ujabbán a gonosztevők nemcsak gyermekeket rabolnak, hanem az amerikai milliomosok kedvenc áldait is elviszik, hogy váltságdíjat csikarjanak ki.

Meghosszabbították a régi adóhátralékok kedvezményes befizetésének határidejét. Egy régebbi rendelet törvény értelmében a régi adóhátralékok kedvezményes befizetésének határideje szeptember 30-án lejárt. A pénzügyminisztérium legutóbb kiadott rendeletében a régi adóhátralékok kedvezményes befizetésének határidejét 1939 március 31-ében állapította meg. A rendelet törvénynek fontos intézkedése, hogy az 1932. év előtt keletkezett bírságok és adóhátralékok továbbra is kifizethetők adóbonokkal és az 1935. évi államfejlesztési kötvényekkel.

Hideg telet jósolnak! Az időjárás kutatók jóslatai szerint hideg télre számíthatunk. A nagy hideg november hónap közepén fog kezdődni.

Faluszolgálatot kell, hogy teljesítsenek az okleveles főiskolások.

A társadalmi szolgálatot elrendelő törvény új helyzet elé állította a főiskolákat végző ifjúságot. A törvény ugyanis elrendeli, hogy mindaddig, amíg az okleveles ifju nem teljesít falun társadalmi szolgálatot, oklevele nem érvényes, állásokba nem nevezhető ki és nem élhet azokkal a jogokkal, amelyeket megszerzett oklevele biztosít számára.

A rendeletnek kettős célja van. Meg akarja ismertetni a fiatalságot a falu kérdéseivel, másrésztől így akarja a kor-

mányzat biztosítani, hogy az okleveles ifjak részt vegyenek a nép életének fejlesztésében. A gyakorlati végrehajtás során a fő feladat a „társadalmi szolgálatnak“ elnevezett intézményre hárul. Ez lesz az a végrehajtó szerv, amely megszabja a faluszolgálatot teljesítő ifjak beosztását, munkakörét és munka területét ad számukra.

A „Társadalmi szolgálat“ intézménye élén a Károly királyi alapítvány áll, amely eddig is jelentős eredményeket ért el a falumunka terén.

A román katonai vizirepülőraj vesztesége. A légi és tengerészetiügyi minisztérium a román katonai vizirepülőraj egyheti veszteségéről a következő hivatalos jelentést adta ki:

„A román repülésnek október 22. és 23-ik napjain két fájdalmas vesztesége volt. A tengerparton pusztító rendkívül heves vihar miatt egy repülőgép, amelyen Visan Victor repülőfőhadnagy, Izvorschi másodpilóta, Nicolescu Petre tengerészmegfigyelő és Oscinschi Simion műszerészörmmester voltak, kényszerleszállást végzett a Razelm tavon. A személyzet három tagja a vízbe fulladt, Izvorschi repülőt pedig holtan, megfagyva találták meg a gép szárnyán. Egy másik repülőgép, amelyen a vizirepülés parancsnoka, Negru Constantin, rajta kívül Zapolschi Sergiu tengerészkapitány, megfigyelő, Halivine másodpilóta és egy Istoc nevű műszerész katona foglalt helyet, a leszállásnál felborult. A parancsnok és a kapitány vízbefulladtak, a másodpilóta megfagyott, míg a műszerész uszva megmentette éle-

tét. Így egy héten belül a katonai vizirepülőraj tíz repülőt veszített, hat tisztet, három altisztet és egy katonát. A szerencsétlenség mély gyászba borította az összes repülőket. A természet elemeivel vívott harcban hősi halált halt társaik kegyes emlékére az egész román repülés a hét végéig emlékezeti napokat tart és tartózkodik minden szórakozástól. Október 26-án, szerdán minden repülő kaszárnyában istentisztelet lesz a repülés hőseinek emlékére.“

Megvásárolja az állam a brassói repülőgépgyár magánkézben levő részvényeit. Ófelsége felhatalmazta a légi és tengerészeti minisztert, hogy megvásárolja a brassói repülőgépgyár magánkézben levő részvényeit. Egyidejűleg Ófelsége aláírta a román repülőgépipar létesítéséről szóló törvényrendeletet.

Óriási tűz volt Marseillében. Marseille, francia kikötővárosban óriási tűzvész pusztított. A tűz alkalmával három nagy szálloda és tíz hatalmas bérház égett le. A tűzvésznek harmincnyolc halálos áldozata van. Az anyagi kár meghaladja a százmillió frankot.

Engedélyezték a székelyudvarhelyi kereskedő társulat helyiségeinek megnyitását. A székelyudvarhelyi kereskedő társulat helyiségeit ezelőtt két hónappal hatósági intézkedés következtében bezárták. Papp Danila királyi helytartó látogatása alkalmával a kereskedők kérték, hogy engedélyezze a helyiségek megnyitását. Papp Danila ezt megígérte és már meg is érkezett az erre vonatkozó rendelkezés Székelyudvarhelyre.

November közepéig büntetés nélkül lehet pótolni a repülőbélyegeket. Október hónap 13-án felemelték a repülőbélyeg illetékeket. Akik ezután az idő után a régi alapon illetékeztek okmányaikat, kibágást követtek el. Rövidesen ellenőrző bizottságok fogják a felémelt repülőbélyeg illeték helyes vagy helytelen módon való lerovását ellenőrizni. Tekintettel arra, hogy sokan tévedésből vagy tudatlanságból nem látták el a kellő értékű repülőbélyeggel okmányaikat, a pénzügyminisztérium engedélyezte, hogy az összes iratok és jogügyletek okmányain a repülőbélyegeket november hónap 15-ig büntetés nélkül pótolni lehessen.

Elszabadult egy óriási kigyó. London egyik városrészének lakosságát nagy rémületben tartja az, hogy egy óriási kigyó fogságából kiszabadult és nyoma vesztett. A rendőrség mindent elkövet, hogy a veszedelmes állatot megkerítse, az eddigi nyomozások azonban nem vezettek eredményre.

A Kolozsvári Székely Társaság az asztalos, szabó, cipész, képeretező-üveges iparágakra keres székely iparos tanoncokat. Cim: Cluj-Kolozsvár, Calea Marcehal Foch 43. sz.

Rövid hírek

Háromtagú kormányzó bizottság tölti be a cseh köztársaság elnök szerepét. Tekintettel arra, hogy néhány hónap el fog még telni addig, amíg a Csehszlovákia felosztása következtében keletkezett helyzet teljesen kialakul. Erre való tekintettel a csehek úgy határoztak, hogy egyelőre nem választják meg az elnököt, hanem a köztársaság ügyeinek vezetését elnöki jogkörrel felruházott kormányzó-bizottságra ruházzák.

Szerencsétlenség az állatkertben. A boroszlói állatkertet iskolás gyermekek csoportja látogatta meg. A tanítónő egy medve ketrecébe ennivalót nyújtott be. A medve elkapta a tanítónő kezét és nem akarta elengedni. A segítségre siető ápolók kinyitották a ketrec ajtaját, hogy bemenjenek, akkor azonban a medve kitört ketrecéből és több gyermeket megsebesített. A vérengző medvét végül is lelőtték.

Elfelejtettek tanítót kinevezni egy elemi iskolához. A Lugos közelében levő Ómoldova községben a gyermekek még most sem járnak iskolába, mert a hatóságok elfelejtettek tanítót kinevezni. A szülők a tanfelügyelőséghez fordultak, hogy sürgősen nevezzen ki tanítót.

Ajándék Hitler kancellárnak. A cseh uralom alól felszabadult Reichenstein város polgársága, Reichenstein ősi várát Hitler kancellárnak akarja felajánlani, hálából a szudéta-német területek felszabadításáért.

Tűzvész pusztított Batiz községben. A szatmármegyei Batiz községben meggyult Pop György földbirtokos löhere szénája. A tűz következtében 20 vagon takarmány elkárosodott.

Londonba utazott a görög király. A görög király többheti tartózkodásra Londonba érkezett.

Eljárást indítottak az állatkert vezető kocsis ellen. Lueska Sándor, kolozsvári bérkocsis ellen bírói eljárást indítottak, mert kegyetlenül verte lovát.

Halálos automobilszerencsétlenség. Princz Imre, szatmári gépészmérnök és menyasszonya Nagykárolyból Genesre utaztak. Egyik vasuti átjárónál a személyvonat elűtötte a gépkocsit. Princz Imre és menyasszonya szörnyen haltak.

Mikor szabad pisztrángot halászni? A pisztráng halászatát új törvényrendelet szabályozza. A tilalmi idő szeptember 15-étől április 15-ig tart. Ezen idő alatt szigorúan tilos pisztrángot, lazacot és pérhalat halászni.

Nagy erdőtűz volt az Ókirályságban. A Buzau környéki hegyekben nagy erdőtűz pusztított. A tűz következtében 1200 hold erdő égett le. A tüzet juhászok okozták, azzal, hogy a paraszat nem oltották el.

Elsüllyedt két dunai hajó. A Duna Szulina ágán a vihar két dunai hajót elsüllyesztett. A szerencsétlenségnek három halálos áldozata van.

Megolesulnak a nemzetközi táviratok! A nemzetközi postaértekezlet határozata alapján a nemzetközi táviratok díjai 1939 január 1-től egész Európában egységesek lesznek. A nemzetközi táviratok díja meg fog olcsulni.

Vizsgálat a szatmári városban. A belügyminiszter egy közgazgatási vezérfelügyelőt küldött ki, hogy Szatmár város előző vezetésének gazdálkodását felülvizsgálja.

Az ittas ember halála. Funar Aurél, temesvári gazda, ittasan tért haza. Lefekvéskor cigarettára gyújtott. Elaludt és az égő cigaretta meggyújtotta ruháját az ágyeműt. Reggel megszenesedett ruhadarabok között, holtan találták meg.

Halálos rablótámadás a feleki uton. Nagy Sándor bágyoni gazdálkodót Kolozsvár közelében ismeretlen rablók leütötték. A szerencsétlen gazdálkodó a kolozsvári klinikán meghalt.

Lelkészek, tanítók nőszövetségek figyelmébe ajánljuk az Új Cimbora által a könyvpiaccon megjelentetett szindarabos könyvecskéket. A legjobb, falusi szindarabok számára is alkalmas gyermekszindarabokat foglalják magukba ezek a könyvecskék, ismert gyermekírók tollából. (Ferenczy L. Marcella, Kirjákné Kovács Emma, Balla Ilona, Horváth Sarolta, Móráné Ösz Rózsa, stb.) Árak portóköltéssel (5 lej) előre küldendő.

1. Simon Sándor: Karácsonyi örömök 20 L.
2. Mikulás, Karácsony és Szilveszter alkalmára való szindarabok . . . 20 L.
3. Anyáknapjára, vizsgárra való szindarabok . . 20 L.

A fenti szindarabos könyvecskéken kívül a szerkesztőség állit össze a régi számokból szindarab sorozatot is, fedéllel ellátva. Ezek a beérkező elismerő levelek szerint a használatban nagyszereően beváltak. Árak portóval együtt 25 lei, szintén előre beküldendő.

Minden magyar ember jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA” Biztosító Részvénytársaság

tehát magyar köteleesség biztosítását ide átadni.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKEZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Mit kell tudni a házinyulak betegségeiről ?

Nehány évizeddel ezelőtt nálunk a házinyul tenyésztését alig ismerték. A világháború és a világháborút követő gazdasági válság lendítette nagy lépéssel előre a házinyul tenyésztésének ügyét. Amióta átment a köztudatba, hogy a házinyul husa kitűnő ízű és egészséges, továbbá, hogy a házinyulak bőrét jól lehet értékesíteni, azóta mind többen kezdenek foglalkozni a házinyul tenyésztésével.

A tenyésztők számára az első csalódást rendszeresen az ős és a tél hozza meg, mert ilyenkor lépnek fel az állományban a különböző betegségek. Lapunk egyik előző számában rámutattunk azokra a fontos intézkedésekre, amelyeket télen a házinyulak egészségének fenntartása érdekében kell tenni. Szükségesnek tartjuk azonban a kérdéssel bővebben is foglalkozni, hogy olvasóink kellő tájékozódást szerezzenek a házinyulak betegségeiről. Hangsúlyozzuk, hogy a házinyulak betegségei főképpen ősszel és télen lépnek fel. Az alábbi összefoglalást tehát a tenyésztők figyelmébe ajánljuk.

A nátha.

Okozója. Meghülés, léghuzat, penészes széna, piszkos istálló, illetve ketrec. **Kórtünetek:** Gyakori tüsszkölés és orrfolyás. **Kezelése:** A külső okok elhárítása után gyakran elkerülhető a költséges gyógyszerek használata. Kívül dörzsöljük be az orrot Markalusi Fluid-dal, vagy finom olajjal. Mindkét szer hatásos és használata igen gazdaságos, mivel csak pár cseppet kell belőlük használni.

A hasmenés.

Okozója: Hirtelen és teljes átmenet a száraztakarmányról a zöldtakarmányra, penészes, megsavanyodott, lágy eleség, fagyos répa, sok saláta vagy spenót etetése és végül meghülés. **Kórtünetek:** A trágya lágy, esetleg folyékony, savanyu szagu. Súlyos esetekben a trágyával együtt vér is távozik. Az állatok keveset vagy egyáltalán nem esznek, lesoványodnak, végül teljesen elerőtlenednek és elpusztulnak. Különösen a fiatal állatokra veszélyes. **Kezelés:** Az ól, illetve ketrec kitisztítása, friss alom, a takarmányozás azonnali megváltoztatása, általában bő és egészséges szénát, szemes takarmányt, száraz kenyeret és kenyérhéjat, tölgy és fűzfagalyat

etessünk. A zöld takarmány etetésével az első időben teljesen hagyjunk fel. A hasmenés hirtelen való megszüntetése helytelen. Nehéz esetekben adjunk az állatoknak tanninos oldatot.

A szemgyulladás.

Okozója: A gyengén szellőztetett és piszkos istálló, illetve ketrec csipős levegője. A léghuzat, valamint más külső hatások is okozhatják a szemgyulladást, olykor azonban lehet a szemgyulladás egy más betegség kísérője is. **Kórtünetek:** A szemek könnyeznek és nagyjából levannak csukva, mivel az állat fél a fénytől. Később vörösödés és daganat lép fel a kötőhártyán. Előrehaladott állapotban a gyulladást nyálkás és gennyes kifolyás követi. A szőr a szem alatt összeragad és csomókat alkot. **Kezelés:** Mindenekelőtt a külső okot kell megállapítani. A ketrecet, avagy az ólat ki kell tisztítani és a léghuzatot meg kell szüntetni. A szemet gyakran lemossuk kamillateával, vagy 2%-os bórvizzel. Ilyen kezeléssel megállítjuk, meggyógyítjuk a könnyezést és szemfolyást.

A székrekedés.

Okozója: Hirtelen és teljes átmenet a zöldtakarmányról a száraztakarmányra okozza leggyakrabban a székrekedést. **Tünetek:** A trágya eltávolódása megakad, vagy megnehezül. Az állat a ketrec hátsó részébe meggömbölyve guggol és nem eszik. **Kezelés:** Visszatérni újra a zöld takarmányhoz, adjunk az állatoknak főképpen salátát, spenótot és répát. Különösen makacs esetekben adjunk ricinusolajat és egy beöntést. Télen legjobb ellenszere a répa.

A nyálfolyás.

Okozója: Penészes, romlott és poros széna, ázott és romlott fű, az árpa szálkója és a bogács. Befuródnak a száj nyálkahártyájába, azt izgatják és így erős nyálkiválasztást idéznek elő. Különösen fiatal állatok esnek ebbe a betegségbe. **Kórtünetek:** Először vörösödés és daganat lép fel a száj nyálkahártyáján. Mindazáltal ezt gyakran nem vesz észre s a tenyésztő először a nyálkifolyásnál figyel fel a betegségre. Később mindig erősebb és sűrűbb nyálkifolyás észlelhető, a szőrzet a nyáltól az állat szájánál és mellén

Az új kenyér ünnepe

Búzáat vittünk a malomba, —
Felöntik a garatra,
Új liszt kerül a zsákokba,
Roskad a kas alatta.

Másnap, mikor felébredünk,
Fülük már a kemencét, —
Hogy a megkelt, omlós tésztát
Idejében bevessék.

Sül a cipó... Örömtűzben
Ég a gyermekek szeme,
S harangszóra megkezdődik
Az új kenyér ünnepe.

Együtt van az egész család,
Megtérítve az asztal, —
Olyan a ház, mint egy templom,
Megtelik szent malasztal.

Edesapánk kést vesz elő,
Magszege a kenyeret, —
S míg illatja szerte árad:
Minden száj imát rebeg...
Vályi Nagy Géza.

Ölbey Irén: A három királylány

Volt egyszer egy király, annak három lánya, a nevük: Ezüstke, Aranyka, Gyémántka. Mind a három leány gyönyörű szép leány volt, mint a nap sugara, a szemük úgy lángolt.

De emellett bennük hiba is élt volt, nem kellett azt kölesön kérni a szomszédtól. Ezüstke lusta volt, rettenetes lusta, nem kellett neki semmiféle munka.

Aranyka napestig dult-fult, veszekedett, a testvéreire nyelvet öltögetett.

Hányaveti, kényes, kevély volt Gyémántka, reggeltől bús estig magát cicomázta.

A szomszéd királynak volt három nagy fia, három délcég legény, három szép dalia. A legidősebbiknek megtetszett Ezüstke, no fel is öltözött, talpig színezüstbe. Szép színezüst nyergét tétet a lovára, megyen a, indul a szomszéd királyságba. Előtárja ottan, elvonné Ezüstkét. Napsugaras dél volt, s Ezüstke aludt még. Másik oldalára akkor fordul éppen. Kázzák, keltegetik napsugaras délből. Mikor meghallotta, hogy itt a leánykérő, nem mondem, az ágyból kiugrott egy-kettő. A két szeme álmos, haja szalmaboglya. Nézi a királyfi:

— Ez Ezüstke volna?
Szívében a harag zúgott,
mint a tenger:

— Nekem bizony ilyen lusta asszony nem kell!

S mint a sebes orkán, hirtelen elszaladt, a híres Ezüstke szégyenben így maradt.

Középső legénynek megtetszett Aranyka. No, fel is öltözött talpig szinaranyba. Szép szinarany nyergét tétet a lovára, megyen a, indul a szomszéd királyságba. Előtárja ottan: szépséges Aranykát feleségül venné, hogyha neki adnák. Egyszeresak felügyel rettenetes zajra, a belső szobában kiabál Aranyka. Döngeti a bútort, veszekszik Aranyka, másik két testvérét majdnem hogy bekapja. Figyel a királyfi:

— No, ez nem boldogság.
És se szó, se beszéd, szedi a sátorlót. Elment a királyfi, a királykisasszony így maradt csúfságban, így maradt biz hoppon.

Legkisebb legénynek megtetszett Gyémántka, no, fel is öltözött gyémántos rubába. Szép gyémántos nyergét tétet a lovára, megyen a, indul a szomszéd királyságba. Előadja ottan, Gyémántkát elveszi, rubintos, gyémántos tró-

nusra ülteti. Hallja ezt Gyémántka a szomszéd szobából, kipirul az arca, a két szeme lángol. Hej, örül a lelke, s öltözködni kezd el, előbb selyemruhát, aztán bársonyt vesz fel. Aztán leveszi s öltözködik újra, libeg a, lebeg a ruha csipke-ujja. Se piros, se rózsás, ez se, az se tetszik, öltözik, vetkőzik egész öreg estig.

Várt egy darabig rá a derék királyfi, de aztán lassan csak meguntta várni. Azt mondja, mikor a várásban kifáradt:

— Nekem bizony nem kell ilyen lány mátkának.

El is porzott onnan, akár a gondolat. Így hát Gyémántka is csak csúfságban maradt.

Gondolkozni kezdett a három királylány, hiába szépek ők, mint a szép szírvány. S feltették magukban, bizony, megváltoznak, egy esztendő, kettő, no, meg is változtak. Dolgos lett Ezüstke, többé nem aludta át a napot, égett kezében a munka. Aranyka meg többé nem haragoskodott, Gyémántka napestig már nem cifrázkodott.

A három szép leánynak híre kerekedett, nem telt el sok idő, hamar férjhez mentek. Mind a három lányból híres királyné lett, ha még meg nem haltak, talán ma is élnek.

B. Czeke Vilma:

A táncoló cipők

Volt egyszer egy nagyon hiu leány, Panni volt a neve. Édesanyja szegény özvegyasszony volt és egésznap nehéz munkával, mosással, varrással kereste mindkettőjük számára a belevő falatot, míg Panni csak a tűkör előtt billegette magát, vagy pedig a díványon heverve királyfiakról, meg drága, szép ruhákról álmodozott. Ott volt minde nélkül, ahol a faluban táncolni, mulatni lehetett, dolgozni azonban nem szeretett és nem segített szegény édesanyjának sem.

Történt, hogy Panni szép piros cipőket látott meg egy kirakatban és megkérte édesanyját, hogy vegye meg neki. Aranypillangós, finom bálí cipők voltak, aminőket csak nagyúri, gazdag kisasszonyok viselnek a fényes városi bálokon. Monda is neki az édesanyja:

— Nem szegény falusi leánynak való az ilyesmi. — Panni azonban, ha valamit egyszer a fejébe vett, nem lehetett többé lebeszélni.

A faluban éppen mulatságra készülődtek és Panni elhatározta, hogy ha török, ha szakad, nem nyugszik addig, míg nem teljesül a kívánsága. Sem nem evett, sem nem ivott, egész nap csak sirt és jajgatott, míg végreis szegény édesanyja nem győzte már hallgatni a leánya búsulását.

Összekuporgatta minden utolsó fillérét és elment a boltba, hogy az áhitott cipőket megvegye.

— Tíz ezüstpengő az ára — felelte a boltos a kérdezősködéésre.

Sok pénz volt ez nagyon, fele is alig volt meg a szegény özvegynek, megkérte hát a boltost, hogy tegye félre a cipőket, amíg az árát majd behozza értük.

— Hét nap és hét éjjel van még a bálíg — mondotta, — ha minden erőmet összeszedem és még többet dolgozom, meg fogom tudni szerezni addig a hiányzó összeget.

Megcsóválta fejét erre a boltos bácsi:

— Nem hiszem, hogy leányodnak ezek a cipők javára lennének, ha ilyen nagy áldozatot kell hoznod értük.

Az anya azonban boldogan mosott, varrt egész éjszakákon keresztül a szomszédoknak, csakhogy leányának kívánságát kielégíthesse. Panninak azonban még most sem jutott volna eszébe, hogy édesanyjának segítségére legyen. Minden gondja csak a közeli mulatság volt, ahol ő akart lenni a legszebb.

Hét nap múltán mégis csak együtt volt a pénz és Panni boldogan futott el a cipőkért a boltba. Édesanyja pedig azonnal ágyának dőlt, úgy megártott neki a szakadatlan munka.

Panni azonban nem ért rá az édesanyjával törődni, alig várta, hogy a szép piros cipőket felhúzhassa, máris elietett, nehogy táncosai hiába várják.

Büszkén illegetve magát, lépett a terembe, ahol mindenki csak az ő szép pillangós piros cipőit nézte és ugyancsak megcsodálta. Hát még, amikor táncolni kezdett! Cipői mintha csak pillangók lettek volna, olyan könnyen vitték, szinte röptették a táncteremben. Nem is hagyták ülni egy pillanatra sem. Folyton-folyvást táncolt egészen reggelig.

Hanem ekkor azután csodálatos dolog történt. Már mindenki abbahagyta a táncot és készülődött hazafelé, Panni azonban nem tudott megállni, a pillangós cipők nem engedték. Így ő csak táncolt tovább, most már egymagában. És levegni is hiába próbálta cipőit, azok mintha csak a lábához lettek volna nőve, úgy hozzátapadtak. Mit volt mit tenni, kénytelen volt így, táncolva indulni hazafelé.

Emberek, akikkel csak találkozott, mind megállottak a táncoló leány láttára. Voltak, akik nyomába is szegődtek és csúfolták, nevelték, míg csak haza nem ért.

Olyan fáradt volt már ekkor a folytonos táncolástól, hogy majd összeesett. Kiáltott is az édesanyja után, hogy jöjjön és segítsen rajta. A szegény özvegyasszony azonban most nem tudott kijönni eléje. Beteggé dolgozta magát és ott feküdt szegény az ágyán mozdulatlannul. Se nem látott, se nem hallott a fájdalomtól, csak egyre sóhajtozott:

— Jaj, a kezem! Jaj, a hátam! ... Jaj, de ég a szemem! ...

Betáncolt Panni a szobába és meglátta a sóhajtozó beteg édesanyját. Csak most ébredt rá, hogy milyen szívtelenül, önzően viselkedett. Oda akart menni a betegágyhoz, hogy megcsókolja édesanyja kezét és feje alatt a párnát megigazítsa, de a piros cipők nem engedték megállni egy pillanatra sem. Táncolnia kellett itt is, nagybeteg édesanyja betegágya mellett.

Az emberek, akik ide, a szobába is bejöttek utána, szidalmazni kezdték. Volt, aki még botot is emelt a könnyelmű leányra.

— Takarodsz innen, te szívtelen! Neked még itt is táncolni van kedved? — kiáltották felháborodva.

Panni hiába akarta megérteni velük, hogy ezek az átkozott piros cipők kényszerítik táncra. A népek meg se hallgatták és tán agyon is verték volna, ha idejében el nem menekül előlük hazulról.

Pedig nagyon megbánta vétkét és nagyon fáj a szíve az édesanyjáért! Ugy szere-

telt volna mellette maradni, és mindent jóvá tenni!

Zokogó sirással táncolt el az öreg boltoshoz, akitől a piros cipőket vásárolta.

— Boltos bácsi, kérlek — könyörgött neki — vedd le ezeket a cipőket lábamról. Segíts rajtam, hogy ne kelljen tovább járnom ezt az átkozott láncot, miközben szegény édesanyám a halállal vívódik.

Az öreg boltos megcsóválta fejét:

— Megmondlam előre, hogy nem lesz köszönet ebben a cipőben, amelyért édesanyád olyan erőnfölül volt kénytelen áldozni. Ezért nincs áldás rajtuk. Emberi erő azonban nem segíthet most már. Ezeket a cipőket mindaddig viselned kell, amíg ronggyá nem táncolod őket és maguktól le nem szakadnak lábadról.

— Jaj, de mi lesz az édesanyámmal? — jajgatott Panni és szeméből csakúgy patakzott a könny.

Az öreg boltos végül is megszánta és ezt a tanácsot adta:

— Látod ott a távolban azt a magas sziklacsúcsot a hegyek között? Annak a tetején minden évben egyszer kinyílik egy fehér harangvirág. Ha három nap alatt sikerül megjárnod az utat és ezt a ritka virágot elhozni onnan az édesanyádnak, még megmentheted szegényt.

Panni szerette volna megkérdezni még a boltos bácsit, hogyan juthatna el leghamarabb oda a hegytetőre, de már nem volt rá ideje. Üldözői itt is a nyomában voltak s így innen is menekülnie kellett, a távoli hegyek felé irányítva táncoló lépteit.

Minden vágya az volt, hogy azt a fehér harangvirágot mielőbb megtalálja és elhozhassa az édesanyjának. Am alig látott hulló könnyeitől és így a járatlan utakon, úttalan, bozótos erdőkön át táncolt, amerre csak vitték pillangós cipős lábai. Ruháját a tüskék megtépték, testét véresre karcolták. Ennivalóul csak futtában téphetett pár gyümölcsöt, meg erdei gyökereit, amikor már majdnem meghalt az éhségtől. Kiszáradt ajkára néhány csöppnyi vizet pedig az ég küldött neki eső alakjában.

Egy napba és egy éjszakába telt, amíg eljutott Panni a sziklás hegyhez. Ismét egy nap és egy éjszaka telt el, amíg a sziklás meredeken feljuthatott a legmagasabb csúcsra. Szép piros cipői ekkor már csak rongyokban tapadtak véres lábaihoz, ő maga pedig már halálra fáradt. De Panni minden kínja és szenvedése közt is csak arra gondolt, hogy a fehér harangvirágot megtalálja.

És meg is találta. Végre ott fehérlett a feje fölött egy kiálló, meredek sziklafalon. Kinyújtotta kezét és le is tépte a ritka virágot, de közben megcsúszott és a meredek szikláról nagyokat zökkenve, gurult-gurult le a völgybe. Testét véresre törték, sebeztek a sziklák és tén le sem kerülélve, ha a fehér virágot esés

közben a szívéhez nem szorítja. Ez megóvta életét.

Lenn a völgyben, a tüskés bozótok között ismét talpra állva, csodálkozva vette észre, hogy lábain a cipőknek már csak néhány foszlánya maradt meg. A ragyogó pillangó azonban még teljesen épek voltak rajta. Ezek most már, mintha csak élő pillangók lettek volna, felröppentek a halálra fáradt leánnyal és úgy vitték, vitték haza az anyai házhoz.

Jókor, mert a szegény özvegyasszony már a halálán volt. S hát, amikor Panni kezében a fehér harangvirággal belépett, egyszeriben bódító, édes illattal lett tele a szoba, édesanyja pedig felnyitotta szemét.

— Vártalak... — suttogta Panninak, aki zokogva borult le a nagybeteg ágyára és a fehér virágot az édesanyja szíve fölé tette.

A fehér harangvirág erre csilingelni kezdett, mintha angyalok fehér harangja lett volna. E pillanatban lefoszlottak Panni lábáról a piros cipők utolsó foszlányai is s a ragyogó pillangók szabaddá váltan repültek körül a szobában. Majd Panni édesanyjának szíve fölé szálltak s a csilingelő harangvirágot kétoldalt felemelve, kiröppentek vele a nyitott ablakon. A ragyogó pillangók között csilingelő fehér harangvirág így tűnt el a magasban, édes illata azonban még itt maradt sokáig, amíg csak meg nem gyógyult tőle egészen a Panni édesanyja.

Akkor azután felkelt ágyából és Pannival együtt forró imával mondtak hálát a jó Istennek, amiért szenvedéseiket így a javukra fordította.

Azt pedig talán mondanom sem kell már, hogy Panni nem pávaskodott többé, hanem amiben csak lehetett, jókedvűen, boldogan segítette édesanyjának és lassankint minden nehéz munka alól felmentette.

A kis tücsök

Hideg ősz van, rossz idő jár
a kicsi tücsökre,
rőt falevél-zsebkendőbe
hull, potyog a könnye.

Előveszi hegedűjét,
ez az utolsó dal.
Olyan gyenge a nótája,
mint a lenge sóhaj.

Hegedűje bús húrjain
keserűség lángol:
búcsúzik az aranykerttől
s a szagos határtól.

Azután a hegedűjét
hóna alá csapja,
bebújik egy faoduba
s nem gyújt többet dalra.

Iren néni.

SZALAY LÁSZLÓ:

A HUSZÁR KALANDJA

Ökörnyárból terít Mihály hava kendőt, búcsúztatja az ősz a fáradt esztendő. A hosszú éjszaka harmattal besírja, így készül el lassan a természet sírja.

Amott is szántanak, emitt is ekéznek — kisbogár lovaeskák maguk elé néznek — bedőlnek a hámba nyöszörögve, nyögve, a kemény ugarnak szinte könyörögve.

Amottan meg, hova ujjam hegye mutat, szabadságotl huzár haladja az utat. Zsinóros dolmánya panyókára vetett, hogy könynyebben szedje így a lélekzetet. A Nap szinte lángol fölötté az égen — lován is látszik, hogy nem abrakolt régen.

Megértő gazdája leszállt a hátáról s csak úgy vezelteli maga után száron.

Egy kerek erdőig haladtak egyaránt s azon is keresztül vettek toronyirányt. Ahol nyögdécselve egy kis élemedett anyóka a földről tárgalyakat szedett.

A mi huzárunk az anyókához lépett s harsányan ráköszönt, csinálva jó képet:

— Adjon a jó Isten, kedves öreganyám! Nem veszi rossznéven, ha megkérem, talán, mondaná meg nekem mosolygó kis szája, hogy esik innét a griffmadár hazája?

Az öreg anyóka elnevette magát s a nyalka huzárhoz így intézte szavát:

— Hehehe, egy csókér' megmondom, galambom, de ebből alkudni nem enged a rangom!

A huzár nagyot nyelt — lenyelte válaszát — de aztán valahogy összeszedte magát:

— Megadom a csókot, nem lesz hiány benne, de előbb feleljen meg a kérdésemre!

Az öreg szülike rögtön visszavágott:

— Ősmerem én már a huzár huncutságot! Ha előbb a választ kiszednéd belőlem, tudom, hogy csók nélkül iszkolnál el tőlem!

Erre a katona megcsóválta fejét és nagyot sóhajtv behúnyta két szemét, száját az anyóka homlokához tolt s ötet iszonykodva homlokra csókolta.

Ami erre történt — szinte száját tátott — a vénasszony helyén szöske kisleányt látott! Kedvesen mosolygott pici piros szája, a huzár «vigyázz»-ba merevedett rája.

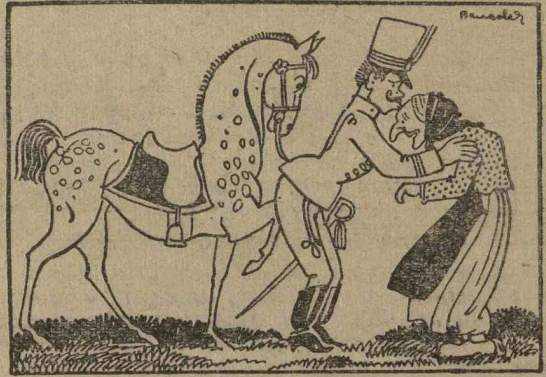
A szöske kisasszony kezét nyújtott neki s szívbeli háláját eképp fejezte ki:

— Köszönöm, jó vitéz, amit velem tettél, gonosz varázslatból engem, hogy kivettél!

Óriás királynak vagyok én a leánya, akit boszorkánnyá bűvölt mostohája! Mert a hátamögött ráöltöttem nyelvem, ő meg a tükörből megpillantott engem!

A huzár, ahogy ezt tudomásul vette — hogy királyleány áll közvetlen mellette — hirtelen ötöle kilencet állépett, mert ez illelt meg, a királyi népet. De a kis királyleány nyomdokát követte, két fehér kacsóját a vállára tette:

— Parádéra igényt tőled én nem veszek, hiszen, úgyis a te feleséged leszek!

— Szó se férhet hozzá, megtisztel szerelmed, fáj, hogy mégis el kell rontanom a kedved: én már eljegyeztem magam a mátkámmal, Jászárokszálláson, Darvas Mariskával! De, nehogt károsodj s a szíved se fájjon, mondanék egyet-mást neked a javából: Nemesnádudvaron lakik egy barátom, nyalka huzárgyerek, akár én a gáton! Laki Jóska az ő becsületes neve, házasodni készül, éppen esztendeje: repesni fog a szív benned, ha meglátod. Leánynézőbe küldöm ezt a jó barátot!

A királykisasszony megköszönte nagyon. Két kézzel kapott a gangos ajánlaton.

Elmagyarázta még szépen a huzárnak, merre van hazája a száztornyú várnak. Magyarázatképpen mondotta ezeket:

— Ballagj csak keresztül ezt a rengeteget, ennek a széléről két hegyet fogsz látni, egymással küzködve, ádázul csatázni! Ezek közt kell neked átal-utat nyerni, ha a griffmadárra szándékozol lelni!

Ballagott a huzár ezeknek utána, háta mögött száron, kesely paripája. Ami történt vele, eltűnődött rajta, kúnsági bús nótát fűtyörészett ajka.

Mikor a rengeteg szélére érkezett, megpillantott szeme két irdatlan hegyet, amint dűbörögve, nyögve el-olváltak, hol meg összecsapva ádázul csatáztak. Megrázkódott a föld, ahogyan dörögtek! Akár a mennydörgés, akkorákat nyögtek. S a lemorzsolódott ház-nagyságú kövek, röpdösve ágyúzták a levegő-egyet.

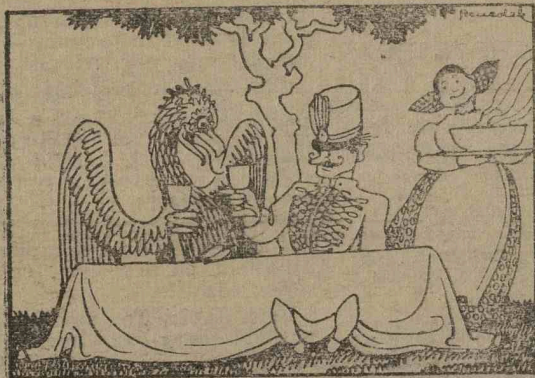
Csak pillanatokra pihentek meg kábán, mert valami átok rabjainá válván, dühöngő bakok vagy kakasok módjára, ismét megindultak egymás rontására.

De a huzár ezen, semmit meg nem hökkent, elkapta a kápát s a nyeregbe szök-
kent, aztán fényes kardját meztelenre tette s a két küzdő hegyet roham alá vette.

— Hohó — kiállotta kardját megforgatva — álljatok meg vesztleg, egy-két pillanatra!

Azok kábán néztek. — ez a választ leste.
— Hová akarsz menni? — az egyik kérdezte:

— Nekem a griffmadár hazája az utam!
Mire a másik is ráfordult zordonan:

— Nyargalj hát keresztül, mi meg megpróbáljuk, hogy amíg át nem érsz, a helyünket álljuk! Amde viszonzásul kötelezd magadat, hogy te meg megkérded a tudós madarat: mint jelzi a csillag szomorú sorsunkat? Mikor szüntetik be szörnyű romlásunkat? Mert mi már fáradtak vagyunk halálosan, a földig romboljuk egymás testét lassan! Ezer éve már, hogy szörnyű sorsunk fáraszt, nyargalj át hát köztünk s hozd vissza a választ!

A huszár elindult köztük széleseben, azok meg inogva megmaradtak resten. De, ahogy áthaladt, ismét elbődültek s irtózatos dühvel egymás ellen dültek.

Ahogy a huszár a kaput döngette, egy vékony női hang megszólalt mögötte: — Amíg meg nem mondd, hogy kívül beszélek, nem bocsátalak be, mert én bizony félek!

Hogy aztán a huszár megnevezte magát, kitérta szélesre a vár rézkapuját:

— Hozott Isten náfunk, gavallér katonát — Kondor Miskáné volt, a griff gazdasszonya. — Ne neheztelj, de biz a dolog úgy esett, gazdám a griffmadár elszállt egy keveset! De tegyed csak magad kényelembe szépen, ebédre hazajön mindenféle képen! Én meg a főzéssel tovább nem is várok! Elsőnek kolbászos bablevest csinálok! Aztán lőpörtővel túrósesusza leszen! Meg lehetsz, galambom, nyugodva egészen!

Erre a huszár is megnyalta ám száját. Aztán istállóba vitte paripáját. Jól megcsutakolta, szinte pezsgett vére, megint a villával szénát tett eléje.

Eperfa alatt ült immár az udvaron, mikor a levegő megzúdult, de nagyon. Mire a gazdasszony nagy sírásba fogott, hohmi sárkányrémet igen csak átkozott.

— Ahányszor a gazdám elhagyja a várat, rögtön ideröptül ez a mocskos állat! S elkezd csabítani, hogy menjek el vele, jaj, úgy félek tőle, jaj, hogyan reszketek!

Hogy a mi huszárunk ezt így megértette, retleneles kardját a jobbába vette, az udvar közepén megállt vele bátran s nézte a levegőt, csatára elszántan.

A sárkány meglátta fönn a levegőben s csaknem, hogy lefordult, úgy megrettent tőle:

— Láncoz lobogóját, te igen gorombát — S eliskolt a tájról, nagy zúgással nyomba.

Kisfertály órára, hogy a zúgás elült, légi útjáról a griff is előkerült. Lelkendezve újságolla gazdasszonya, hogy kergette el a sárkányt a katoná.

Megörült a griff a menyecske szavának, parolát adott a derék katonának. Aztán az ebédet jóízűen falták, közbe bort hörpintve, különböző fajtát.

— Minek köszönhetem, ecsém a szerencsét? Mert tudom, nem jöttél válogatni lencsét! Ha mi kívánságod van hát velem szembe, teljesítem én, csak súgjad a fülembel!

— Szeretnék magannak építeni házat, hogy oda vihessem jegybéli málkámat! Nem akarlak téged megterhelni sokkal, segíts ki, jó uram, ezer forintokkall!

— Ehol van a pénzed, tedd a tarsolyodba! Az a jó Úristen kísérenj utadba! S ha fiad születik mához esztendőre, invitálást várok a köröztőlőrel!

Kondorné egy sonkát adott neki végül — nagyot csipett rajta hálája jeléül — aztán a kengyelből a nyeregbe lépett s tisztelegve karddal, otthagyla a népet...

Hogy visszatérőben érte a hegyeket, azok abbahagyták szörnyű küzdelmüket. S miközben egyhelyben roskadozva álltak, izzadt homlokukról sűrű gőzök szálltak.

— Hoztál-e a grifftól üzenetet nekünk? Mikor változik meg gyötrelmes életünk?

— Hogyne hoztam volna, hárszen megígértem, válaszolt is nekem, nyomban, ahogy kértem!

— Nohát, mondd csak gyorsan, nehéz szívvel várjuk! Szörnyű szenvedésünk útját, meddig járjuk?

— Előbb hadd menjek át, aztán majd elmondom, mert nekem meg utam folytatása gondom!

Erre engedték, hogy átsurranjon épen — haja se görbült meg csodálatosképpen — s hogy a veszedelmet háta mögött tudta, lovát a zablával visszafordította:

— Így szól üzenete a tudós madárnak: jobb napok tirátok majd csak akkor várnak, hogyha egy halandót erre hoz az átok és ti magatok közt, összemorzsoljátok!

— Ó, jaj — ordították — mi, szerencsétlenek! Ó, mi veszekedő, boldogtalan hegyek! Mikor hoz a sorsa ide megint embert? Meddig viselünk még szenvedésből tengert?

Azzal acsarkodva megest, összezsaptak. Recsegték a kövek, a sziklák ropogtak. Nyögtek és hörögtek, egymást törve, zúzva, hol messze taszítva, hol meg közel húzva.

Olyan szörnyetegül egymásnak esének, hogy a huszárban is megdermedt a lélek! Sarkantyúba kapta kesely paripáját s vágta otthagyla az átok hazáját.

Jaj a nátha! (Bábjáték kicsinyeknek)

Szereplők: 3 kisfiú: Feri, Jani, Pali és néni.

Kellékek: 9-9 takaró, egyenként négyzetarasz nagyságúak, dunácska (babaruhák közül), öntözőkannácska (gyermekjáték nagyságú), orvosságos üvegek, kézre húzható bababundák vagy ruhák.

(Feri és Jani ellenkező oldalról meggyörnyedre, vánszorogva jönnek, mikor majdnem összeérnének.)

Feri: Há-psi! (Fejével a tüszentés miatt mellbelőki Janit.)

Jani: Há-psi! (Ugyanúgy fejével mellbelőki Janit.)

Feri (náthás hangon): Mért döftél belém?

Jani (ugyanúgy): Nono, mért öklöttél te énbelém?

Feri: En nem láttalak, csak tüszentek, mert náthás vagyok!

Jani: Te náthás? En még náthásabb vagyok! Há-psi!

Feri: Dehogy is, én vagyok a legnáthásabb!

Jani: Nem hiszem! Rendezünk náthaversenyt, ki a legnáthásabb?

Feri: Áll a verseny, lássuk, ki a legnáthásabb? Indulás... Rajta!

(Versenyt tüszentenek, minél nagyobbakat és minél változatosabban, míg a közönség mulat rajta, mindvégig náthásan is beszélnek. Felváltva versenyt tüszentenek.)

Jani (a közönségre ripakodik): Mit nevettek? Talán bizony neveltségek vagyunk? Aki náthás és tüszent, az neveltséges? Inkább tüszentsetek ti is, ki tud szebben? (A közönség is tüszentget.) Nem úgy össze-vissza, hanem szép rendszeren, vezényszóra. Vigyázz, kész... egy-kettő-há-psi! Mér: siettétek el, várjátok be: há-rom és csak azután tüszentsetek! Kezdjük újra: egy-ke-há-psi! Jaj, elvesztettem a versenyt, pedig éppen most tüszenteltem volna a legszebbet!

Feri: Hadd próbálok én egy nagyon szépet: egy-há-psi! Jaj, én is elvesztettem! Nem is tudok már beszélni, olyan náthás vagyok.

Jani: Ha beszélni nem tudunk, talán próbáljunk meg énekelni, azt talán tudunk.

(Együtt éneklük: Debreceni hármashatár dallamára.)

Deb-receni há-psi!... (Többször újrakezdik, de nem tudnak továbbjutni.)

Feri: Nem tudok ezen túljutni, mihelyt benne van a ná-

tában a há-, mingyárt tüszentéssel kell folytatnom. Énekeljük úgy, hogy: négyes határ!

(Éneklük.)

Debreceni négyes há-psi!...

Néni: Jaj, kik tüszögnek itt ilyen rettenetesen? Hiszen ez borzasztó! Nem szabad másra rátüszenteni, mert elkapjátok a náthát és az nagy veszedelem!

Feri: En már nem kapom el, mert náthás vagyok.

Jani: En sem kapom el, én még náthásabb vagyok!

Néni: Jaj, jaj, ki a náthásabb?

Feri: En győztem a tüszentés versenyben!

Néni: Jaj, hamar ágyba vettek! Feri ide fekszik! (Feri oldalt lefeketi.) Nesze rád kilenc takaró: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9! Ide pedig Jani! (Másik oldalra lefeketi.) Rád is kilenc takaró: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9! Most pedig jöjjön a forró tea! (Hoz és itatja velük.) Most meg az orvosságok! (Hoz és itatja velük, undorodva, jafgatva isszák.) Most én elmelegyek, de nehogy ki merjetekek moecanni az ágyból! (El.)

Feri: Há-psi! (Akkorát tüszent, hogy rándulásával mind a kilenc takarója átdobódik Janira.)

Jani (ugyanúgy tüszentve, mind átdobja takaróit Ferire). (Ezt többször is megismétlik, míg a közönségnek tetszik. Majd kiki visszaveszi takaróit.)

Pali: Szervusztok, fiúk! (Amint belép, Feri és Jani is egyszerre tüszent és a 9-9 takaró két oldalról egyszerre mind Palira borul.) Hohó, mi történt itt? Földrengés, vagy leszakadt az ég? (Nem tud kibujni a takarók alól.)

Feri, Jani (visszaveszi a takaróját): Isten hozott, Pali, de ne csókolj meg minket, mert elkapod a náthát!

Pali: Meg nem csókollak titeket, de a náthától nem félek!

Feri: Pedig megkaphatod, én is reggel, mikor hármashatár tüszenteltem, azt hittem, hogy szerencsét jelent.

Pali: Az számárság! A tüszentés nem jelent szerencsét.

Aki tüszent, az vigyázzon magára és attól tartsa magát távol, aki még nem náthás!

Jani: En a cügtől kaptam!

Pali: Számárság! Mi a cü? Az is csak szél! Aki erős, egészséges, az a szélőt még nem hül meg. Aki a tüzes kályha mellé ül, vagy az ajtónyílásba, úgy hogy egyformán hül-melegszik, az megkaphatja a náthát, ha nem erős, egészséges, edzett!

Feri, Jani: Te nem kapsz náthát? Hogy-hogy nem hülsz meg?

Pali: Mert edzem magamat! Ide nézzetek: Behozom ezt a fürdőkádat. (Fenek nélküli bádogdobozt hoz be s vizet öntözőkannácskában.) Teleöntöm friss vízzel. Levetközöm és belebujok. (Megtessi, meztelen testéből ki-kilátszik fürdésekor a két karja — a játsszónak ujjai, — lábát dörzsöli.) Öntsetek rám hidegvizet! Az öntözőből öntenek rá.) Nekem ez mind nem árt és nem is kellemetlen, mert lassankint megszoktam. Ma már a hideg Dunában is bátran fürödhetek, kivált mert úszni is jól megtanultam! No, most elég. Ide egy törülközőt! Ezt a háziszőttest, hogy jól ledörzsöljem magam. (Törülközik.)

Feri: Jaj, én már a látásától is... há-psi!

Jani: Jaj, oda se merök nézni, mert mingyárt há-psi!

Pali: Akartok ti is ilyen egészségesek lenni?

Feri: Akarunk!

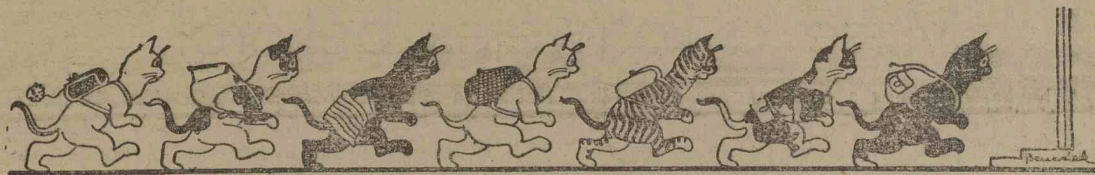
Pali: Akkor tegyetek ti is úgy, mint én! En is ilyen fá-zékony, tüszentős és könyes voltam.

Feri: Mitől gyógyultál meg?

Jani: Adj nekünk is abból az orvosságból! Csak egy fél orvosságos üveggel!

Pali: Százezermillió orvosságos üvegnyit is adhatok, ingyen! Az orvosság a jó friss víz, mindennap fürödjétek, még pedig minden héten egy fokkal hidegebb vízben. Utána pedig torna! Így ni! Guggolás! (Guggol és számláltatja.) Most meg mellerősítő fekvőtámaszból. (Két kezére fekvőtámaszba, úgy csinál karhajlításokat s számláltatja.) Kik vannak még itt ügyes gyerekek? Csináljátok ti is, én meg majd vezényelem. Sorakozó! Kezeket csipőrel! Guggolás: 1-2, 1-2, stb. Na és most kiáltásokat együtt velem, hogy éljen a legjobb orvosság, a friss víz! Éljen! Éljen!

(Feri és Jani az éljenek között ütemre nagyokat tüszentenek.)

A nagymacskási cicák

Nagymacskáson kidobolták tavaly nyáron, hogy a gazdák kötelesek beiratni iskolába minden macskát.

Füdüny kell mindenhez ma, négy elemi, négy polgári, vagy talán az egérfogás az csak olyan lári-fári?

Előbujik egy kis egér csendesen a szekrény alól Nézi, nézi az arcképét, jobbra hajol, balra hajol.

Tetszik neki szörnyen a rajz örömeiben cincog halkán. No, lett erre riadalom, elfordulás a sok padban.

Nagymacskáson — ilyen csudát nem látott a széles világ — reggelként iskolába sétáltak a kicsi cicák.

Hátukon lóg a hátizsák, benne könyv és palatábla, cicamama egércsombot csomagolt be uzsonnára.

Kis cicában, nagy cicában a vadászláz csak úgy tombol. Amde így szól a kis egér: „Nem esztek biz a húsbomból“.

S alig egy-két szempillantás, nagy-nevetve, nagy-kacagva beszaladt az egérlükba s fittyet hányt a macskahadra.

Hátratett kéz, úgy figyelnek a cicuskák a padokban. Öreg cica a tanító, szeme zöldes lánggal lobban.

Szempillantás, az egeret a táblára lerajzolja, „Idefigyelj Cili, Néci, ez a füle, ez az orra“.

Ölbey Irén.

K. József Lenke: A gombóc és a lepény

Büszke volt a gombóc szörnyen. Hogy ő kövés, gurul könnyen, Hamm! — bekapja, aki éhes, Közkedvelt ő! Ez nem kétes. Akár szilvás, akár túrós, Akár édes, vagy akár sós, Ha krumpolis vagy ha lekváros. Szereit őt falu, város!

De a lepény? Nem nagy legény! Sovány, lapos, rágós, kemény. Nem fér be egy harapásra Száraz, mint a köleskása! A gombóc így csúfolódott. Szegény lepény csak szabódott. De a gombóc versenyt kívánt! Felkeresték hát a királyt!

„Egy életem, egy halálom, — Szólt a gombóc — azt kívánom, Velünk, Felső, próbát tegyen! Belőlünk most próbát egyen! Melyikünk a jobbik, szebbik? Etetősebb, ízesebbik? Kiből többet eszik, Felső, Azé legyen az elsőség!“

Enne is a király nyomban, De a villa vajjon hol van? Nem talál, csak fakalát! Az is jó a jó falat! De ettől már a fakalát, Kerek gombóc rajta nem áll!

Feleúton mind legurul! A király is dühbe gurul: „Ejnye, ilyen, meg amolyan, — Zsörtölődik nagykomolyan. —

Adta-huncut eledele! Kifelé megy, nem befele! Megpróbálom a másikat!“ A lepényre most felvirrad! Kanálon is megáll szépen, Nem hal már a király éhen! Csak úgy nyeli a jó lepényt! Rég nem evett már süteményt!

A gombóc most bezzeg sápad! Megevett a király százát A lepényből! A győztes ő! Örül majd sok lepény-leső! De már ő ezt meg nem várja! Fut a gombóc hamarjába! Úgy elgurul, nem is hallja, Hogy a király ezt szavalja:

„Nem adok én elsőseget Se gombócnak, se tenéked, Finom lepény! Mert nem való, Hogy verseng az ennivaló! Minden legjobb: ami csak van! Akár kolbász, akár kappan! Csak az nem jó, ami nincsen! Jegyezd ezt meg, édes kincsem! Nem válogat, aki éhes; Száraz kenyér annak: rétes S málnaszörp: a patak vize ... Ne válogasson senkise!“

Mese a kotnyeles békáról

A hurka, egér meg a béka nagyon szerették egymást, jó pajtások voltak. Amikor csak tehették, mindig együtt játszottak, sétálgattak. Egyszer aztán így szólt a hurka, aki a legokosabb volt mindhármodjuk között:

— Tudjátok mit? Költözzünk együvé. Minek fizessünk háromfelé lakbért, amikor egy helyen olcsóbban lakhatunk. A közös háztartás is kevesebb költségbe és fáradságba kerül.

Az egér meg a béka örömmel fogadták az okos tanácsot és nyomban össze is költöztek egy lakásba. Majd azon tanakodtak, hogyan osztsák be egymás közt a háztartási munkát.

— Én a főzést vállalom, — mondotta a hurka — mert ehhez én értek legjobban köztetek.

— Én a takarítást, — szolt az egér, aki híres volt arról, hogy minden kis lyukba belefér, a sarokban is szépen, tisztán szokott sepregetni.

A házkörüli apróbb munkákat pedig a békára bízta. Ugrálni-bugrálni, legyeket bekapni, papucsot megvarrni ő tud a legjobban.

Igy szépen meg is lettek volna. A hurka olyan jóízű ebédeket főzött, hogy mind meghíztak tőle. Az egér nem győzte dicsérni. A békának is ízlett a finom bableves, meg a töltött káposzta, amikkel a hurka jól tartotta őket, mégsem volt sorsával megelégedve. A hurka ugyanis nem engedte meg, hogy társai belekotnyeleskedjenek főzés közben az ételbe. Már pedig a béka ezt szerette volna. S irigykedni kezdett a hurkára.

— Nem igazság, — szolt egyszer társaihoz, — hogy mindig a hurka főzön. Ővé legyen a legfontosabb szerep a házban, nekem pedig örökké olyan munka jusson, aminek semmi látszatja sincs.

— Jól van, — szolt a hurka. — Osszuk be hát úgy a házimunkát, hogy minden héten másra kerüljön sor a főzésben.

Következő héten hát az egér maradt otthon, hogy az ebédet megfőzze. De bizony az ő főztje nem volt olyan jóízű, mint a hurkáé! Mire vége lett a hétnek, mint lesóványodtak. Hát még, amikor a béka került sorra a főzésben. Olyan ízetlen ételt talált az asztalra, hogy alig ment le a torkukon.

— Szívesen megtanítlak főzni benneteket! — ajánlotta a hurka.

— Sohse taníts, értek én mindenhez — felelte a béka és hol a tejfölt, hol a tűzhelyt okolta a rossz ebédért. A világról nem ismerte volna, hogy benne a hiba. De magában azért megfogadta, hogy amikor ismét a hurka lesz soros a főzésben, majd kilesi ő a titkát. Nem nyugszik addig amíg ki nem tudja, mit rakhat a hurka az ételbe, amilől az olyan jóízű!

Ugy is volt. Amikor megint a hurka főzött a konyhán, a béka belesett az ajtó hasadékán.

Hát látja ám, hogy amikor már főni kezd az étel, hopp! a hurka maga is beleugrik a leveses fazékba, onnan pedig a rotyogó káposztába és jól megforgatja mindegyikben a zsiros pocakját.

— Ej, hát ezért van olyan jóíze a hurka főztjének! — gondolkozott magában a béka. S alig várta most már, hogy megint órá kerüljön a sor a főzésben. No, ez is elérkezett!

A hurka meg az egér mihelyt a lakást rendbe tették, elmentek sétálni. A béka pedig nagy buzgalommal látott neki a főzésnek.

Amikor azután már jól forrt a bableves, csak fogja magát a béka és hopp! beleugrik. Úgy, amint a hurkától látta.

Csakhogy pórul járt ám szegény feje: úgy összeégette a bőrét, hogy csak nagy ügyel-bajjal tudott kimászni a leveses fazékból. Bizony, még szerencse, hogy maga is meg nem főlt benne békalevesnek!

Amikor délben jó éhesen hazajött a hurka meg az egér, ugyancsak csodálkoztak, hogy nem várja terített asztal őket. Keresik a békát, hát megtalálják végül a konyhában a tűzhely mellett, félig holtta valva. A bőre is, jaj, milyen volt szegénynek!

Rögtön ágyba fektették, kengették, ápolgatták az összeégett békát, amíg nagysokára ismét talpraállott. A bőre azonban csúnya, forradásos maradt. Bizony, varangyos béka lett a tanulni nem akaró, kotnyeles békából!

Hulladékot konyhán ne tőrj,
Nehoz te is földre kerülj.

összeragad, összeáll. Ha a betegséget nem veszik idejében észre és nem kezelik, úgy kicsi mennyiségű kelevények keletkeznek a szájból. Ennek következtében az állatok a fájdalomtól nem bírnak enni és végül teljesen legyengülnek. Gyakran egyidejűleg több állat esik nyálfolyásba, néha az összes fiatalok. **Kezelés:** Elsősorban a betegség indítóokát kell megállapítani. Egészséges száraz takarmányt etetni. Azután a száját ismételtelen lemosni egy ezrelékes Chinosol-oldattal.

Ismételtelen hangsúlyozzuk, a betegségek megelőzésének legbiztosabb eszköze, hogyha a házinyul-ólakban, avagy ketrecekben nagy tisztaságot tartunk. A ketrecet havonta legalább egyszer fertőtlenítsük karboliummal,

vagy legalább meszeljük ki. Ilyen eljárás mellett a betegségek nem fognak könnyen fellépni.

Gazdák iskolája Háromszéken.

A kézdívásárhelyi római katolikus téli földművesiskolát mégis meg tudták nyitni. Az iskolának mintegy 50 növendéke van, azonban különösképpen az ugynevezett felső Háromszék legmódosabb falui alig egy-két növendéket adnak az iskolának akkor, amikor még más vármegyéből is jönnek növendékek a jó hírre szert tett, eredményes munkát végző iskolának.

Be kell jelenteni a szüreti eredményt!

A szőlővédelmi törvény értelmében az összes bortermelő gazdák 15 napon belül be kell jelentésük a szüreti eredményt. A törvény rendelkezései nem elég világosak, amennyiben azt írják elő, hogy a 15 napot az erjedés befejezésétől kell számítani. Viszont ugyanez a rendelkezés azt is mondja, hogy a borkészleteket legkésőbb december 1-ig kell bejelenteni. Leghelyesebben teszik tehát a szőlőtermelők, hogy ha készleteiket a legrövidebb időn belül bejelentik. Ezáltal kellemtelen büntetéstől szabadulnak meg.

Melyik időpont a legmegfelelőbb a téli permetezések elvégzésére?

A lombhullás utáni és rügyfakadás előtti permetezéseket csak a rövidség kedvéért mondják téli permetezéseknek, ezeknek az elvégzésére, nem a tél a legalkalmasabb idő, hanem a lombhullás utáni pár hét, vagy pedig a tél vége. Mikor már enyhül az idő, de a fák nedvkeringése még nem indult meg. Szóval a rügyfakadás előtti negyedik, harmadik hét. A téli permetezés a különböző formában áttelelő rovarokat és gombacsirákat irtja. Ezek a szigorú tél alatt, mikor az idő-

járás zord, zimankós, életműködésüket beszüntetik s megdermedten várják a tavaszi feltámadást. Ilyenkor a kártevők igen nagy ellenállóképességűek, nemcsak az időjárás viszonyosságai, hanem minden más külső behatással szemben. Ez az oka annak, hogy ilyenkor a különféle téli permetezésekre használt permettek nem fejtenek ki megfelelő hatást. Tehát a téli permetezések végrehajtására legmegfelelőbb időpont a tél eleje — november közepétől december közepéig — és a tél vége — február közepétől a rügyfakadás előtti három hétig. Természetesen a permetezés legmegfelelőbb időpontját nem lehet előre pontosan megállapítani. Ha eredményesen akarunk permetezni, úgy igyekezzünk a téli permetezéseket lehetőleg közvetlenül lombhullás után elvégezni, vagy pedig a tél végén mentől későbbre kitolni.

Kapcsolat a gyümölcstermelés és a baromfitenyésztés között.

Gyümölcsfaültetés idején számot kell vetni azzal is, hogy a gyümölcstermelés és a baromfitenyésztés kitünően kiegészítik egymást. A fa és a baromfi egymásnak nem ellenségei, hanem barátai. A baromfinak ugyanis szabad hely, sok kifutó szüksé-

ges, viszont ilyen helyen a fák jól megférnek és árnyékuk a baromfi hasznára válik. Ahol baromfi van, a féreg is kevesebb, mert a földben, a föld színén a baromfiak minden található rovar, álcát, pondrót, hernyót összeszednek. Már a veteményeskertben, legalább is tavaszi időben, sok kárt tehetnek a szárnyas jószágok. A gyümölcsösben azonban csak haszonról beszélhetünk. Minden esetre magastörzsű fákat kell ültetni s az első években a tövüket kis dróthálóval vagy tüskés gallyal védhetjük a jószág kaparásától.

A gyümölcsfákon kívül az eperfa is hasznos fája a baromfiudvarnak. Lehulló termését a jószág nagyon kedveli. Lombjával pedig a selyemhernyó tenyésztését lehet üzni, ami ugyan csak jövedelmet jelent. Megfelelnek ezenkívül a mézelőfák is ott, ahol méhészet van. A baromfitenyésztés tehát nem ellensége a kertészkedésnek, hanem mind a kettő egymás mellett, hasznosan megfér!

Most kell elboronálni a vakondok téli tanyáit!

A rétek füveinek gyökereiben igen sok rovarlárva él és ezek a vakondokat is a rétre vonzzák. A vakondok a zsákmányát mindig a föld alatt üldözi. A járatá-

ből kikerülő földet a föld felszínére turja fel és ezáltal a rét felszínét egyenletlenné teszi. A gazdák nem szeretik, ha sok vakondtúrás van a földön, mert nehéz a kaszát jól kezelni. Különösen a télire készített vakondtanya van alaposan feltöltve, mert télire sokkal nagyobb fészket, valóságos várat épít. Ezek a téli tanyák azután valóban akadályt képeznek a réten kaszáskor. Ez ellen egyszerűen tudunk védekezni, elegyengetjük a vakondtúrásokat, nagy gondot fordítva arra, hogy különösen az őszi folyamán, téli szállásuk készült vakondtúrásokat egyengetjük el már az őszi folyamán.

Rosszul sikerült a szatmárhegyi szüret.

Szatmárhegyen évek óta nem volt olyan rossz szüret, mint idén. A tavaszi és nyári esőzések következtében a ragya betegség nagyon elterjedt a szőlőkben és a gazdák hiába permetezték szőlőiket, a termés nagy része elpusztult. Csupán néhány gazdának sikerült termését megmenteni.

Szomorú hírek Szatmár-megyéből.

Szatmár megye nagyon sok vidékét érték az idén elemi csapások. Amint közöljük, Szatmár vidékén a szőlősgazdáknak szomorú szüretük volt. Szinerváralján és Apahegyen a nyáron pusztító jégeső vonult végig. A jégverés az egész termést elpusztította. Szinerváralján tűzvész is pusztított. A megmaradt termés nagy része elégett a közös szérűn. A gazdák a legnagyobb kétségbeeséssel tekintenek a jövőbe. A gyermekeket nem tudják az iskolába járni, mert nem tudnak számukra ruhát és cipőt vásárolni. A szatmári Mezőgazdasági Kamara ugyan kedvezményes áron bocsátott velőmagot rendelkezésükre, azonban ez csak pillanatnyi segítséget jelent a gazdák számára. Olyan nagy nyomorúság, Szatmár megye egyes vidékein, hogy nyolc-tíz

holdas gazdák is gazdasági csődnek szegődnek el, hogy a mindennapi kenyeret megszerezzék.

Szórakozást-nyújtó szervezetbe akarják tömöríteni a földműveseket.

A földművelésügyi minisztériumban elhatározták, hogy „Munka és jókedv” név alatt szórakoztató szervezetet létesítsenek a falusi földművesek számára. A szervezet gondoskodni fog arról, hogy amikor a mezei munka szünetel, szórakoztató kirándulások és előadások rendezésével foglalja el a földműveseket.

Gazdaggyűlés Csikesekefalván.

Csikesekefalva községben az Erdélyi Gazdasági Egyesület jól sikerült gazdanapot rendezett.

Falusi dohányárosok is kaphatnak hitelbe dohányt!

A falusi dohányárosok számára nagy nehézséget jelent, hogy egyszerre nagyobb mennyiségű dohányárut kell beszerezniük. Ezért nem tartanak nagyobb raktárt és sokszor nem tudják kielégíteni a falusi vásárló közönség szükségleteit. Most úgy módosították az eddig érvényben levő rendszert, hogy a jövőben a falusi dohányárudák is nagyobb hitelt vehetnek igénybe és így nagyobb raktárt tarthatnak.

Az egyedárusítási cikkek igazgatóságát egyébként az készítette ennek a rendeletnek a kibocsájtására, hogy a dohányfogyasztás nagymértékben csökkent. A dohányfogyasztás 1928-ban még 900 gramm, tehát majdnem egy kiló volt átlag évenként és fejenként, jelenleg pedig 600 gramm, tehát majdnem csak egy félkiló.

Hatóságilag állapítják meg a táblaüveg árát.

Az üvegyárak megbízottai nem tudnak megegyezni egymás között a táblaüveg eladási árában. Így a vitás ügyet a nemzetgazdasági miniszter elé terjesztették azzal a kéréssel, hogy a miniszter határozza meg a táblaüveg végleges árát.

A must ára Nagyvárad vidékén.

Nagyvárad vidékén elég jó szüret volt és ezért az ott kialakuló must árak bizonyos tekintetben irányadók. Tekintettel arra, hogy az országban kevés must termelt és óbort már alig lehet kapni a piacon, a mustot aránylag jól fizetik: literenként 8 lejben történnek a kőtések. Helyenként a must cukortartalma 20 százaléknál is nagyobb. Az ilyen mustokért még többet adnak. Mint jeleztük, óbort alig van a piacon, ezért az óbort ára literenként 16—20 lej.

Nincsenek kialakulva a lóhere- és lucernamag árak.

A lóhere- és lucernamag cséplését a gazdák befejezték. Sajnos, a lóheremag ára rendkívül alacsony. Különként 14—15 lejt adnak a lóheremagért. A lucernamag ára különként 40—43 lej.

Terményárak Szatmáron.

Buza 350—375, árpa 340—350, rozs, 285—290, zab 350—360, új kukorica 270—280, napraforgó 280—290 lej mázsánként.

Terményárak Sepsiszentgyörgyön.

Buza 370—390, ókukorica 340, új kukorica 280, árpa 460, zab 380—390 lej mázsánként. Rétság 150, lucernaszéna 160, lóhereszéna 170 lej mázsánként.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

A szeretet iskolájában.

— Semmi haszon abból. —

„És ha vagyonomat mind feléltem is és ha testemet tüzre adom is, szeretet pedig nincsen énbennem, semmi hasznom abból.“

Nagyon különösen hangzik Pál apostolnak ez az állítása, amelyet a hiábavaló, semmi hasznot sem jelentő áldozatról mond. Mi is az értelme az apostol kijelentésének? Azt gondolom, hogy helyesen adom vissza az apostol kijelentésének értelmét, ha azt mondom, hogy az apostol kijelentése azt jelenti, hogy azért, mert nagy áldozatokat viszek végbe, elmegyek a legvégső teljesítményig, a vagyonomat feléltetem a szegényekkel, sőt a testemet is tüzre adom, azért még ezek a cselekedetek nem tesznek engem jóvá, mert lehetséges az, hogy a cselekedetek önmagukban jók, szépek és szükségesek, de maga az ember, aki végrehajtja a cselekedeteket mégsem lesz jobbá, hanem önmagában, lelki minőségében rossz marad és éppen azért, mert az Isten a szíveket vizsgálja és külsőleg jó cselekedetek indító okait itéli meg, az embernek semmi haszna az örök ítélet előtt a tisztátalan indokokból fakadó jó cselekedeteiből. Egy történet elbeszélésével világítom meg ezt az igazságot:

Tolsztoj, a nagy orosz író, önéletrajzában beszéli el a következő történetet: Egy férfiú találkozott egyszer egy koldussal és pártfogásába vette ezt a koldust, gondozta, megosztotta vele a lakását, ruhát szerzett számára, biztosította bőséges élelmét, úgy hogy mellette annak a koldusnak előbbi állapotához képest igazán fényesen jó dolga volt. Minél több ideig éltek azonban együtt, a koldus annál elégedetlenebb lett és mindenképpen ott akarta hagyni pártfogóját. Végül is döntésre került a dolog és a koldus kijelentette, hogy semmi körülmények között sem marad tovább pártfogójánál. — Miért vagy ilyen hálátlan, hát nem tettem naponként annyi

szívességet érted, szükségét látsz valamilyen? — kérdezte jóltevője a koldustól. — Nem, semmiben sem látok szükségét. Nem az a baj, hanem az, hogy te csak magadat szereted. Te jót teszel velem, táplálsz, ruházol, de mindezt csak azért teszed, hogy az embereknek megmutasd, hogy te milyen mintaszerűen szent ember vagy. Te az Isten előtt is magadnak akarsz érdemet szerezni az által, hogy velem jót teszel, de engem megvetsz, lenézel, utálsz és én nem bírom ki melletted tovább, mert türelhetlen reám nézve a te kevély, önző, elfogult szeretetlenséged.

Ugy gondolom, hogy ez az elbeszélés tisztázta előttünk, hogy mit akart mondani Pál apostol, amikor azt írta, hogy a legnagyobb áldozat is hiábavaló, ha forrása nem a tiszta szeretet.

— Aki engem akar követni, tagadja meg magát és vegye fel az ő keresztjét és úgy kövessen engem — mondotta az Ur Jézus Krisztus. Nem az én akaratom legyen meg — imádkozott a mi Urunk és tanított arra, hogy mi is így imádkozunk. Amíg el nem jutunk oda, hogy ne a magunk előnyét, hasznát, dicsőségét, jutalmát tartjuk fontosnak, hanem egész életünket odaadjuk Annak, aki mindent ajándékozott minékünk és akinek csak egyetlen kívánsága és parancsolata van számunkra a szeretet parancsolata, addig sohasem leszünk képesek a szó teljes értelmében vett jó cselekedetnek véghezviteléhez. Az lehetséges, hogy a világ semmit sem vesz észre ebből, de mi mégis tudjuk és érezzük életünknek szörnyű fogyatkozását.

Pál apostol e kijelentése Krisztus személyiségének isteni titkát világítja meg. Filippibeliekhez intézett levelében ezt írja az apostol: „Ne nézze ki-ki a maga hasznát, hanem mindenki a másokét is. Annak okáért az az indulat le-

gyen bennetek, mely volt a Krisztus Jézusban is, aki mikor Istennek formájában vala, nem tekintette zsákmánynak azt, hogy ő az Istennel egyenlő, hanem önmagát megüresíté, szolgai formát vévén föl, emberekhez hasonlónak lévén és mikor olyan állapotban találtatott, mint ember, megalázta magát, engedelmes lévén a haláláig, még pedig a keresztfának haláláig. Annak okáért az Isten is felmagasztalá Őt és ajándékoza neki oly nevet, amely minden név fölött való, hogy a Jézus nevére minden térd meghajoljon, menyeeiké, földieké és földalattiaké, hogy minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Ur az Atya Isten dicsőségére." Ime, így értette meg Krisztust az apostol és így értette meg a szeretet nagy titkát. Minden igaz szeretet ebből a megértésből fakad.

Ő megüresíté magát. Szolgai formát vett föl, megalázta magát és ez által magasztaltatott fel. Ez az út a szeretetnek útja. Nem én vagyok a fontos, hanem Ő a fontos, aki teremtett, aki anyagi és szellemi javakkal ruházott föl. Isten a fontos és az Ő kívánsága, parancsolata a fontos. Az Ő legfőbb parancsolata pedig a szeretet. Csak aki megéri ezt az igazságot, az érti meg a szeretet titkát és megy át azon a hidon, amely a muló világból az örökéletre vezet át. Az érti meg, hogy szükséges hogy a mi ő-emberünk, azaz a maga hasznát, előnyét, dicsőségét kereső lényünk meghaljon a Krisztussal, hogy azután vele együtt új életre keljünk. Ez az új élet lesz ezután a szeretetnek élete.

„Magyar Nép“-et terjeszteni magyar kötelesség!

Ipari rovat

Új ipartörvény készül.

A nemzetgazdasági minisztérium a munkaügyi minisztériummal karöltve szakbizottságokat küldött ki új ipartörvény elkészítésére. A szakbizottságokban az ipari érdekképviseletek megbízottai is helyet foglalnak. Bucurestiből érkezett hírek szerint az új törvény előkészítése rohamosan halad előre és így remélik, hogy január hónap 1-én az új ipartörvényt kihirdetik a hivatalos lapban.

Házról-házra járva leplezik le Bucurestiben a kontárokat.

A fővárosban gyakorlatilag jól bevált módon leplezik le és állítják bíróság elé az iparendély nélkül dolgozó, kontár iparosokat. Ellenőrző bizottságok házról-házra járnak és a helyszínen megállapítják, hogy az iparos engedély-okmányai rendben vannak-e? Azok ellen, akiknek ügyük nincs rendezve, szigorúan járnak el. A munkaügyi felügyelőségek azonnal büntetéseket róznak ki és ezenkívül a kontároktól még a munkaszerszámokat is elkobozzák!

Adóhátralék miatt csőd kérhető a kereskedő és iparos ellen.

A december 1-én életbe lépő és a közdók új behajtási módját szabályozó törvény lényeges újítást hoz a kereskedők és iparosok helyzetében. Adóhátralékért ugyanis eddig kereskedő és iparos ellen nem lehetett csődöt kérni. Az új törvény értelmében a pénzügyigazgatóság a minisztérium felhatalmazásával csődöt kérhet az olyan iparos és kereskedő ellen, akinek félévi kereskedelmi, ipari, vagy forgalmi adóhátraléka van.

Aratás és cséplés után a következő évi termésre készítjük elő a talajt. A jó gazda szorgalmasan gondozza földjét, mert a jól táplált föld sokkal több és jobb termést ad. A talajművelésre, forgatásra és trágyázásra szakszerűen tanít meg

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Frenc

GAZDATUDOMÁNY

című közel 700 oldalas számos magyarázatokkal díszített teljes gazdasági szakkönyve.

A „Magyar Nép” előfizetői számára a könyv kézbesítési díjjal

együtt csak **50** Lei, a bolti ár egyébként 90 Lei. — A rendelés összegét kérjük előre beküldeni, mert az utánvételes postázás lényegesen többbe kerül. — Megrendelhető a „Magyar Nép” kiadóhivatalánál Cluj, Strada Baron L. Pop 5. — Igyekezzen mindenképp mielőbb megszerezni a **GAZDATUDOMÁNY** című könyvet!

Mulattató

Favágók.

Pitymallatkor már ott vannak
Az irdatlan rengetegbe, —
Bandukolnak fagyba-hóba
Könnyfacsaró zimankóba,
Félig összegémbéredve...

Család van: hát menniök kell, —
Öt éhes száj vár kenyérre, —
Ezer veszély les rájuk,
Párafelhőt fuj a szájuk,
Zuzmarás a bajszuk vége...

Irtják, vágják a szüz erdőt, —
Sír a fűrész, zeng a balta.
Döngetik az ősi fákat
Büszke tölgyek, fenyőszálak
Roskadnak le az avarra...

Nemere zúg lent a mélybe,
Ember, állat futva fut, —
Csak ők állnak konok daccal,
Elszánt kemény akarattal:
Ajkuk néma... nincs szavuk...

Nem kérdezik és nem bánják,
Hogy a szálfák mért véreznek,
És belőlük, mit faragnak:
Cifra ágyat-e uraknak,
Vagy koporsót — szegényeknek?

Válgyi Nagy Géza.

Péter.

A kis öregasszony elfujta a lámpát. Könny-beborult szeme előtt még ott vibrált a vad, vörös láng. Aztán beleolvadt minden a tintás-fekettségbe.

Keresztet vetett. Kis, összetöppedt kezeit egymásba tette. S belesóhajtott a sötét kavargásba:

— Miatyánk...

De nem tudta folytatni. Torkát újra megmarkolta a jeges kéz: a félelem.

Szeméből újra kibuggyant a könny. Keze-fejével szétmázolta arcán a nedvességet. Az orrát is megszivogatta. És a falnak fordult, hogy majd

Togal

Togal-tabletta biztos hatású mindennemű nőieses betegségeknek, gripa, rheuma, köszvény, újszülött idegzsába, ideg- és főlélésnek. Togal még idült esetekben is hatásos. 42, 14 és 3 tablettás csomagolásban.

elalszik. De újra csak sirt. A fájdalom bugyborékolva hüppögött ki belőle.

— Istenem, csak ez az egy szem fiam van. Hat lány után ez az egy fiu. Vigyázz rá! Ne törjénjek semmi baja.

Azután előtötte jóságos anyai szívét a harag.

— Azt kéne lebunkózni, aki az első koresmát kitalálta.

Könnyből párás szeme belemeredt a sötétségbe. S a sötétségben a fia hetyke alakja rajzolódt ki eléje a maga gögös, mindenre fittyet hányó tizenhétévesével. Most újra látta sötét szemében megvillanni a lángot, miközben a kék csizma szárába dugta. Majd kikenté azt a néhány szál szőrt az orra alatt s a félrekapott kalapja alól csak ennyit dobott az anyja felé:

— No, én megyek. — És elindult.

Gögösen és hányavetén, mint aki virágra lép rá. Ment a sűrűsödő estében hetykén, rártartian, mint egy meglevénedett kútágas. A derka mozgásán látszott, hogy lobog ereiben a fiatal csikóvér.

Az öregasszony szeméből újra megindult a könny. S mint valami meleg patak, csöbögött végig az arcán.

— Péter! — sikoltott szívében a vészharang.

Magára huzta a takarót. Kis vánnyadt, összeaszalódott testében lelta a hideg a lelket. Az ura jutott eszébe. A rátarti, kemény, lobogószemű ember, aki, mikor pár kortyot ivott, még a kapufélfába is belekötött volna. Nem egyszer ült verekedés miatt. Csak amikor az asszonyára nézett, enyhült meg benne a vad láng, amelyik nem hagyta nyugodni.

Szívét hasogatták az emlékek. A sötétségben ott kavargott előtte a kép, amikor hazahozták. Az a szép, kemény, barna arca sárga volt, mint a citrom. Vérző mellében utolsókat hörgött a viharos, dalos élet.

Az öregasszony szemét belemeresztette a fekete éjszakába.

Most meg a fiu is. Mint aki meg van bódulva. Eddig még semmi baja se volt. Jó volt az anyjához, mint egy falat friss sütésű kenyér. Ma pedig csak lökött egyet rajta, hogy „mi köze hozzá”. Egy ilyen kölyök. Tizenyolc esztendő. Még nem rég pendelyben szaladgált. S megymáris, akár az apja, mintha titkos hívást hallana.

Orrát újra megszívogatta, bánatosan, öregasszonyosan.

Mert ő úgy is tudja. Az édesanya szemét nem lehet bekötni. Amiatt a csitri miatt. Pedig nem jó lány az. Csak úgy vág a szeme, ha legényt lát. Péterre is ránevet, Kefe Lajira is. A dereka meg hajlik, mint a rezeda a szélben.

Az öregasszony szívét mintha kés járta volna át.

— Jaj, ha vérontás lesz miatt!...

S az éjszaka sűrű, ködös kavargásában megint az urát látta. A lehanyatló, citromsárga arcot. A habosan bugyborékoló vért. S egyszer csak, mintha a fiát hozták volna. Pétert. Szívébe beleszúrt a bizonyosság.

— Jaj!

Felkelt. Kis ócska, cseszelt holmiját magára kapkodta. Az ajtókilincs megnyikkant a keze alatt.

A hold akkor kelt fel. Rezes pofáját egykedvűen dugta ki a felhők közül. Az asszony csetelve, botolva cipelte mosástól, szenvedéstől agyonnyúzott testét az esőben ezüst derengésben. Már nem is ment. Szaladt. Szíve vadul kopogva dobogott.

Az ivóban véresen, izsamósan terjedt szét a

petrólevmvilág. A fiú ekkor állt fel. Szembe vele, háttal az ajtónak Kefe Laji. Vaskosan. Mint a cövek. Kihívó, kemény mozdulatán látszott, hogy csúfolódott. Vagy odamondott.

A gyerek nem látta meg az anyját. Szemében foszforos lángot gyújtott a bor tüze, meg az indulat. Halántékán, mint a vörös madzag, duzzadt meg az ér. Haja fekete csigája belecsapott izzadt homlokába. Kezében a kés.

— Péter! — rohant oda az édesanyja. Aztán csak annyit tudott, hogy elesett. Nagy, fekete kavargás lett előtte a világ.

Az ivó padján feküdt, mikor felneszelt. Mellette a koresmáros, meg Laji. Meg a fia, Péter.

A gyermek sírt. Szeméből ömlöttek a könnyek. Mint ezelőtt pár évvel, ha az anyja valamiért megdorgálta.

A kis öregasszony lehunyta újra a szemét. Kezére, lábára, mintha ólmos sulyt kötöttek volna. De a szívét mégis meleg öntötte el. Valami jóleső forróság, hogy milyen jó gyereke van. Mert jó gyerek ez. Az ő fia. Van az apja véréből is benne, de mégis az ő fia. A szívét kenyre lehetne kenni. Hát egy kicsit megvette az eszt az a lány. De nincs itt semmi hiba. Lám, most is hogy borul az anyja kezére, hogy csordul ki belőle a bánat:

— Soha többet, édesanyám. Fogadom, soha többet én át nem lépem a koresma küszöbét. No, keljen fel. Megütötte magát? Menjünk haza, édesanyám. Majd én vezetem, csak támaszkodjék reám...

Ölbey Irén.

Apróságok • Adomák

Nevető vendéglő.

London egyik éttermében a tulajdonos különös rendszert honosított meg. A vendégek étkezése mulatságos körülmények között folyik le. A vendéglő egész kiszolgáló személyzete ugyanis bohócokból és bűvészekből áll. A pincérek a legkiválóbb bohócok köréből kerülnek ki és az étteleket a legmulatságosabb körülmények között varázsolják az asztalra. Közben ártatlan tréfákat követnek el a vendégekkel, a

férfiaknak óráját, a hölgyeknek fülbevalóit csenik el. Természetes, hogy az ellopott tárgyak az ételtekben sértetlenül visszakerülnek jogos tulajdonosaikhoz. A zenét fedőkkel, fazekakkal, virágcserepekkel szolgáltatják a vendéglőben.

Az első pillanatra nevetségesnek tetsző vendéglőnek azonban komoly jelentőséget is kell tulajdonítanunk. Az orvosok ugyanis megállapították, hogy a derüs és mulatságos körülmények között való étkezés nagyon egészséges. Ezzel szemben a komoly és borongós hangulatban lefolyt étke-

zések ártalmasak lehetnek a szervezetre nézve. Azt is megállapították az orvosok, hogy a kacagás jóhatással van a máj és epe munkájára, ennek pedig nagy fontossága van az emésztés helyes lefolyására. A mulatságosnak tetsző londoni vendéglőt tehát nem szabad — ki-nevetni!

Világító fák.

Az olaszországi Novi Ligure mellett különös természeti tüemény ejti csodálatba az embereket. A Turin felé vezető műút mellé ültetett szilfák levelei é-

zaka világítanak. A kékeszöld színű fény olyan erős, hogy egészen jól fényképezhető. Érdekes, hogy nemcsak a fák levelei, hanem egyes helyeken az ágak és a törzs kérge is világít. Valószínű, hogy a különös jelenséget világító baktériumok okozzák. Ezek a nedves, meleg időjárás következtében kedvező életfeltételekhez jutottak és így szokatlan mennyiségben szaporodtak el.

Kicsi kigyók menedéke.

A csörgő kigyóról azt tartja a közfelfogás, hogy veszedelem esetén kitér a száját és kicsinyei a torkában keresnek menedéket. Ezt az állítást tudományosan is igazolták. Nagyon érdekesen kapcsolódik ehhez a felfedezéshez a következő megfigyelés. Egy németországi vasuti pályáőr megfigyelte, hogy a vipera, avagy kúrta kigyó midőn rétesbe tekerődve a napon pihent, fiai a rétes formált test közepén keletkezett helyen voltak, Amint a pályáőr a kigyóhoz közel ért, a vipera kitérte száját és fiai a torkába kerestek menedéket. A kigyó fiaival a szájában, sziklarepedésbe bujt el. Egy alkalommal sikerült azonban a kigyót agyonütni és torkában megtalálták a fiatal kigyókat. Ez a megfigyelés érdekes bizonyíték amellett, hogy a természetben az ivadék gondozásnak milyen különös formái vannak.

Tanulékony liba.

A libáról azt tartják, hogy nincs fejlett szellemi képessége. Ezzel szemben különösen történetekben és mesékben gyakran tüntetik fel okos állatképpen a libát. Az alábbi eset valóban azt igazolja, hogy a liba elég tanulékony állat. Egy kertész olyan módon öntözte virágait, hogy az öntözőbe gumicsővön át engedte

a vizet. A gumicső vége a földön feküdt és abból állandóan folyt a víz. Az öntözőt olyan módon töltötte meg, mikor kiürült, hogy felemelte a gumicső végét. A gumicsőből állandóan folyó víz kis fűcsát alkotott és abban egy liba próbálkozott fürödni. Természetesen a próbálkozása hiábavaló volt, mert csak sáros lével kente össze magát. A liba valahányszor a kertész vizért jött, néhány lépésnyi távolságra szaladt és nagy érdeklődéssel szemlélte, hogy a kertész milyen módon tölti meg vízzel az öntözőt. Egyszer csak azt vette észre a kertész, hogy a liba odaszalad a gumicsőhöz, végét felemeli és élvezettel bocsátja hátára a vizugarat. Ez az eset mutatja, hogy az oktalan állatnak tartott liba is tanulékony és a maga javára hasznos dolgokat les el az embertől.

A gyors járművek pusztítják a madarakat.

Az óránként száz-százhusz kilométer gyorsasággal haladó járművek nagy veszedelmet jelentenek a felrebbenő madarakra nézve. A megriadt madár ugyanis a legrövidebb uton át igyekszik tanyáját elérni és így nagyon gyakran kerül a sebesen rohanó jármű elé, amely megöli. Németországban madártudósok gondosan megvizsgálták a gyorsvonatok mozdonyait és megállapították, hogy minden utjukon nagyon sok madarat pusztítanak el. Az ebből származó kárt fokozza az, hogy az elpusztult madarak fiókái is rendszeren éhen vesznek a fészekben, mert ha egyik madár elpusztul, a másik nem bírja az éhes fiókákat eleséggel ellátni.

Az egér, mint betegségterjesztő.

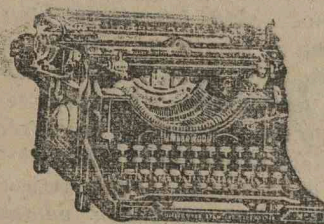
Az egér káros volta mellett a betegségeket is terjeszti. Vizsgálatokat végeztek, hogy az egér bélszatornájában és kiválasztó szerveiben (vese) élnek-e betegséget okozó csirák? Megállapították, hogy a legtöbb egerben nagy mennyiségben található gennyedést okozó, hasadó gombák. Megtalták az egerben a lépfene, tüdőgyulladás és más betegségek kórokozóit. Az említett vizsgálatok mellett szólanak, hogy az egeret nemcsak, mint káros állatot kell kiméltlenül irtani, hanem azért is mindent el kell követni pusztítására, mert betegségeket közvetít és súlyos járványok okozójává válhatik.

Jól fizető család.

- Mondd csak, ismeresz egy Szilágyi nevű szabót?
- Hogyne, hiszen egész családom számára ő dolgozik.
- Mondd kérlek, akkor miből él az a szerenesetlen ember?

Tróop

Smith Premier Nr. 60. Remington, Underwood és Corona írógépek ávari árban kaphatók

Gyári raktár amerikai és német írógép és sokszorosító kellekek-ből. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépből nagy raktár.

„RAPID“
IRÓGÉPVALLALAT
CLUJ, STR. REGINA MARIA 33

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

Többeknek. Lapunk mai számának gazdasági rovatában ismertettük a házinyul betegségeit és az azok ellen való védekezést. Házinyultenyésztési kérdésekben részletes felvilágosítást kaphatnak válaszbélyeg beküldése ellenében a következő címen: Piatsek András, Oradea-Nagyvárad, Str. Ep. Pavel No. 6. II.

Z. F. A nemzetvédelmi miniszter rendelkezése következtében azok a katonai előképzősök, akik 12-szernél többször hiányoztak a szolgálatból, még abban az esetben sem lehetnek önkéntesek, ha mulasztásukat igazolják. Az olyanok, akik bármilyen címen fel voltak mentve a katonai előképzés alól, nem lehetnek egyéves önkéntesek. A legújabb rendelkezések szerint egyébként azok a katonaköteles ifjak, akiknek önkéntességi joguk teljesen rendben van, szabadon választhatják meg a csapatotestet, ahol szolgálni akarnak.

A. L. Kérdése nem elég világos. Ugy látjuk azonban, hogy nem szándékszik őszi búzát vetni, hanem tavasszal akar tavaszi búzát vetni. Mi azt ajánljuk, hogy vessen őszi búzát. Az időjárás bizonyára úgy fog alakulni, hogy elvetheti azt a néhány hold búzát.

Mindenesetre mentől később veti el a búzát, annál gondosabb munkában kell részesítenie a talajt.

L. J. A szántás különböző fajtái nagyon egyszerűen csoportosíthatók. Van a rónaszántás és az ágyaszántás. Az ágyaszántásnál fogásokba osztjuk a földet, a rónaszántásnál nem. Az ágyaszántást javított ágyaszántásnak nevezzük, ha a fogásokat úgy változtatjuk, hogy egy szétszántás és egy összeszántás kerüljenek egymás mellé.

F. L. Több kertész tapasztalta, hogy egyes pálmák valóban meghálálják a nagyon gyenge sósvízzel való öntözést. Vonatkozik ez elsősorban a datolya, vagy mint kertészek nevezik, a phönix pálmára. A datolyapálma ugyan is sivatagi vidékek óázisain él, ahol a talajban mindig található kevés konyhasó. Nem ajánljuk azonban a pálmák állandó konyhasó oldattal való öntözését. A leghelyesebb évente egyszer kétszer nagyon gyenge sóoldattal megöntözni a pálmákat. Ugy biztosan nem okozunk kárt.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
dr. Szász Ferenc.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

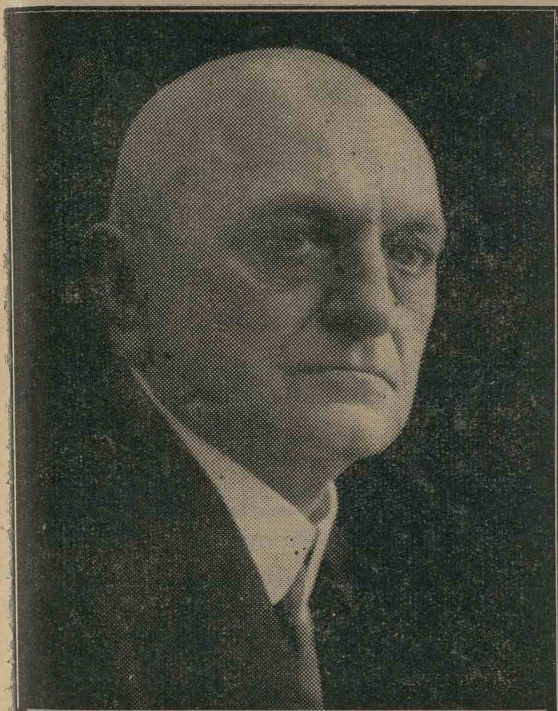
Ny. J. Magyarszentmárton, T. S. Auréllháza, M. L. Kézdiszárzapatok, F. L. Bélafalva, K. A. Kiskászon, M. E. Erdőszáda.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Előfizetőink tudomására hozzuk, hogy miként a megelőző években, úgy 1939. évre is kiadunk egy könyvnaptárt, Erdélyi Magyar Naptár címen. Ezt a könyvnaptárt mindazon előfizetőinknek megküldjük, illetőleg átadjuk, akik előfizetéseikkel 1938. december 31-ig rendben vannak. Tekintettel arra, hogy a naptár összeállítása már megkezdődött, ennél fogva felhívjuk minden hátralékos előfizető figyelmét

arra, hogy gondoskodjék a még fennálló és folyó év végéig szóló hátraléka kiegyenlítéséről, mert ha ez megtörténik, minden külön értesítés nélkül teljesen ingyen megkapja a jövő évre szóló tartalmas könyvnaptárunkat.

P. A. Nagyvárad. Szíves soraira a következőket van szerencsénk válaszolni: A házinyul tenyésztés nagy fontosságára való tekintettel tervbe vettük, hogy kis könyvecskét adunk ki a házinyul tenyésztéséről. Nagyon lekötelezne, hogy ha ezzel kapcsolatban szíves volna véleményét velünk közölni. A beígért cikket az angoranyulak ápolásáról szívesen leközzöljük, kérjük, küldje be mielőbb szerkesztőségünkbe.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: I. K. Nagysomkut 155, K. I. Szókefalva 215, N. L. N-é Mezőpanit 205, S. Gy. Szatmár 155, F. S. Felek 155, L. E. Vizszilvás 155, R. I. Olthévy 150, B. A. Torja 150, Dr. B. Gy. Folya 150, Cs. J. Hosszumező 120, L. A. Alsórákos 142, Hangya Sáromberke 155, M. M. Teke 155, B. Sz. I. Bunyaszekszárd 155, N. I. Ruszkabánya 155, Ifj. J. M. Nagyzsám 155, T. P. Gy. Vajdaszentivány 305, Székelyszomboról: R. M. 150, M. M. 150 és M. J. 150, K. I. Zalánpatok a beküldött összeggel 1937. dec. 31-ig van rendezve, tehát még 1938-ra 150 lejt esedékes. D. J. Nagyajta 150, B. B. Sepsiköröspatak 300, B. J. Krizba 155, V. S. Erdőhegy 155, Id. K. J. Apatelek 155, F. L. Szabéd 190 (ebből M. Szemlének 40 lejt átadva), özv. F. L.-né Beresztelke 150, S. L. Kisgörgény 85, K. Gy. Magyarsáros 179, B. K. Margitta 150, B. A. Zabola 155, Ö. L. Marosjára 130, T. J. Noszoly 155, P. Kör Nagyszöben 155, Á. L. Marosvásárhely 155, K. Sz. J. Buziás 150, T. J. Románujfalu 150, I. L. Csomakörös 155, V. A. Kovászna 155, L. I. Bölön 143, V. E. Hosszúfalu 150, L. P. A-é Somkerék 130, M. G. Noszoly 80, H. N. Kohóvölgy 155, V. Zs. Budatolke 55, F. I. Borszék 113, G-kör Nagymoha 155, O. I. Toldalag 155 és P. J. Mezőszentmihály 300 lejt.

Munkás és harcos élet fejeződött be.

A magyar harcosok sora nevezetes katonával fogatkozott meg. Bernády György neve és alakja az erdélyi magyarság minden rétegében ismeretes volt elsősorban alkotó munkásságáról, amellyel polgármestersége és főispánsága idején Marosvásárhelyt mind külső csínosság, mind intézmények tekintetében kiemelte a vidéki városok sorából; de ismeretes volt politikai mozgékonyosságáról is, amellyel néha olyan utakra is rátévedt, ahová a magyarságnak csak igen kis része tudta követni. Most, amikor munkás és harcos élete befejeződött, az egész magyarság mély részvétellel bucsuzik tőle, mint nagy időknék sok próbán átment s nem egy győzelmet aratott bajnokától.

Tanuld meg!

A papirmellény tanulsága.

Londonban a labdarugók, hogy hűvös időben ne fázzanak, papirból készült mellényt vesznek fel. Minthogy a papír nagyon jó hőszigetelő anyag, a vékony papirmellény kitűnően véd a hideg ellen. Erről eszünkbe jut, hogy a világháború alatt például nagy hidegben papirkapcákat használtak a katonacsizmákba és bakancsokba. A papír kapcák kitűnően beváltak, a legnagyobb hidegben is megvédték a lábat a megfagyástól. Ezt a tanulságot most, tél közeledtével figyelmébe ajánljuk olvasóinknak.

Egészséges ételek készülnek rózsabogyóból!

A rózsabogyó felhasználási módjával kapcsolatban közöltük, hogy rendkívül egészséges és ízletes eledelek készíthetők rózsabogyóból. Megemlítettük, hogy a rózsabogyónak magas C-vitamin tartalma van és így gyógyszerzámba megy. A Székelyföldön sok helyen főtt husokhoz való mártást készítenek rózsabogyóból. A mártás ugyanugy készül, mint bármilyen gyümölcsmártás. Tehát világos rántással,

vagy eresztékkel és tejjel. Megjegyezzük, hogy ha a mártást felhigítjuk kitűnő levest nyerünk. Hangsúlyozzuk, hogy a rózsabogyóból készült eledelek nagyon egészségesek és tekintve, hogy a rózsabo-

gyó minden vidéken bőségesen található, jó sokat kell összegyűjteni belőle. A rózsabogyó C-vitamin tartalma hónapok múlva sem semmisül meg s így a házi gyógyszertár egyik legértékesebb anyagát szolgáltatja.

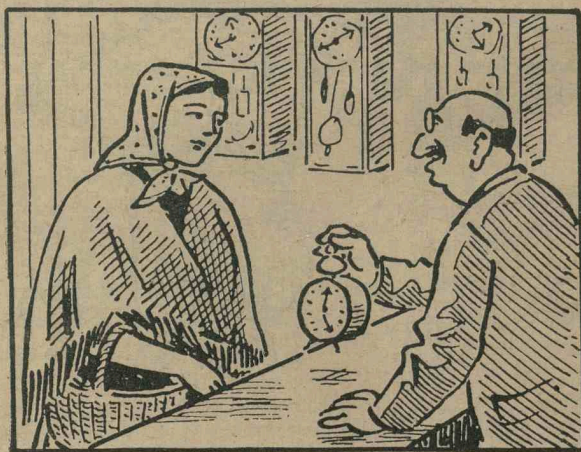

Hol fa nincs, ott pusztaság van,
 Hol nincs gyermek, némaság van,
 Meddő bánat öröm nélkül,
 S magvunk szakadása végül.

Diófa, mint gyógynövény.

A diófa levele frissen vagy megszáritva vértisztító teát szolgáltat. Mirigybántalmak és görvélykór esetén, továbbá lábviznek, borogatásnak s a hajnövés fokozására használják. A termés zöld héjából hajfestőszert készítenek. Éretlen termése pálinkába téve gyomorerősítőt ad, az érett mag beléből pedig szagtalan olajat ütnek, melyet bőrbetegségek ellen, s mint gyorsan száradó olajat a festészetben használnak. Zöld, leveles galyai a szobában felaggatva, légyűző hatásúak. Ültessünk az ős folyamán sok diófát!

Jótállás.

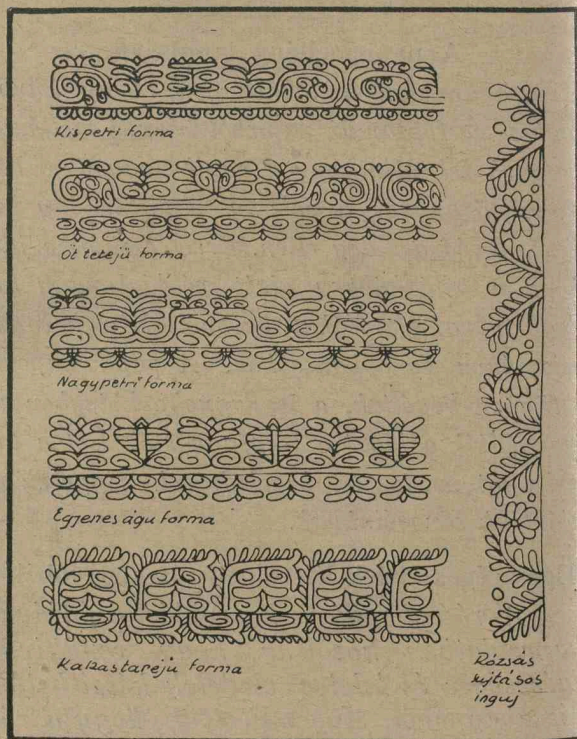
— De mi lesz akkor, ha az óra véletlenül nem fog zörögni reggel?

— Akkor sem lesz nagy baj, majd egy kicsit megrázza és akkor csengetni fog.

Az alábbi perzsa közmondást nagyon sokan megszivlelhetnék:

„A mai betegség oka a tegnapi elkövetett mértéktelenségekben keresendő.“

A magyar diszítés alapformái.

Kalotaszegi írásos sordiszítéseket mutatunk be mai számunkban eredeti elnevezésükkel. Nagyon változatos csoportosításokat lehet elbállítani a horgas, majórána, tulipán, rózsáselemekből.